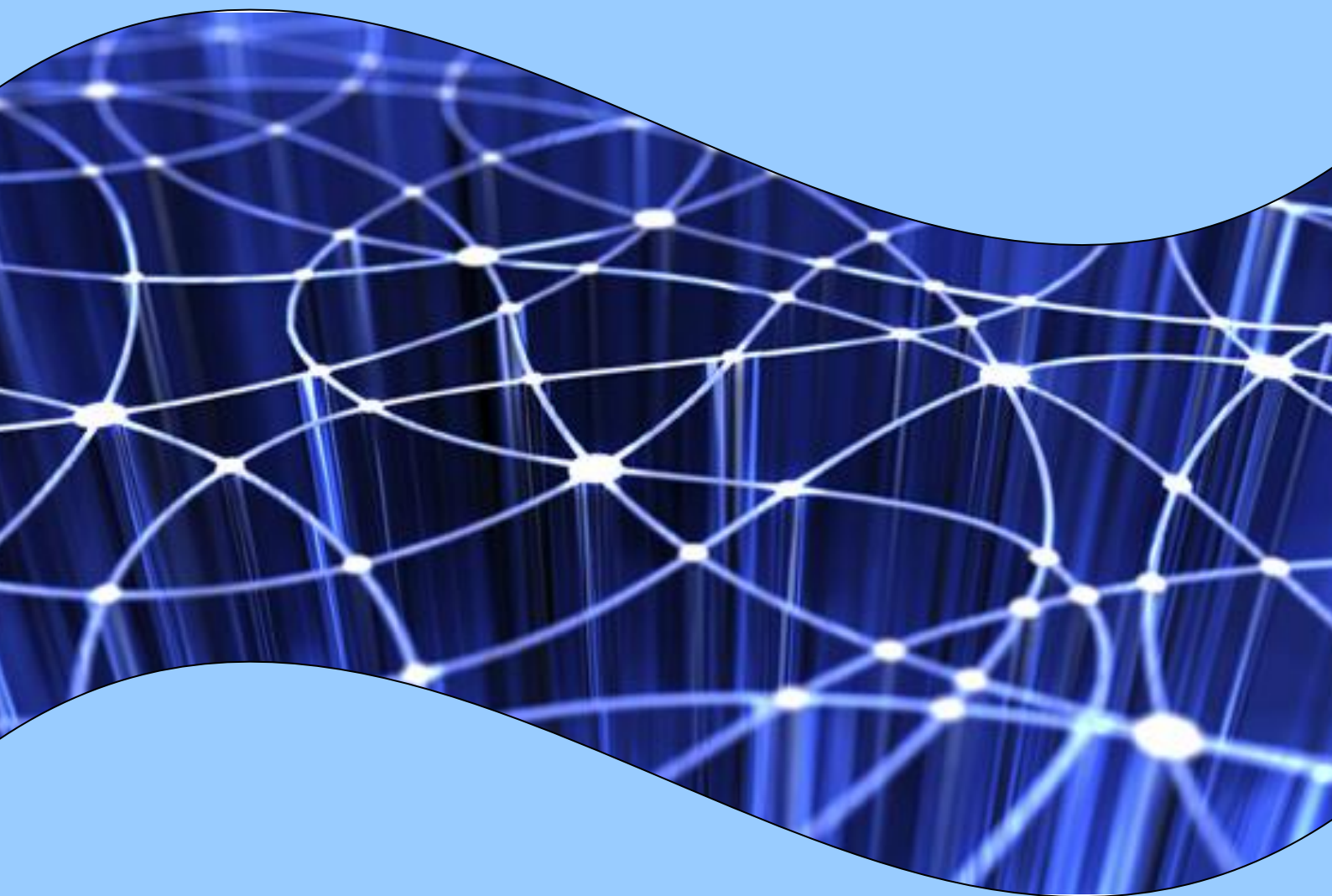

RAPORT DE ACTIVITATE

2015

**OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI
COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR**

Cuprins

INTRODUCERE	2
1.OFICIUL - ÎN CIFRE, ACTIVITATEA DIN ANUL 2015:	3
PREZENTAREA INSTITUȚIEI:	4
ROLUL ȘI FUNCȚIILE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR.....	4
ACTIVITATEA DE DELIBERARE ȘI DECIZIE A PLENULUI OFICIULUI	4
STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ:	6
2.OFICIUL-UNITATE DE INFORMAȚII FINANCIARE A ROMÂNIEI:	7
<i>ANALIZA COMPORTAMENTELOR FINANCIARE SUSPECTE, RAPORTATE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ÎN ANUL 2015</i>	7
CUM SUNT FOLOSITE RTS-urile?	7
EVOLUȚII ÎNREGISTRATE LA NIVELUL RAPOARTELOR DE TRANZACȚII SUSPECTE	8
INDICATORI DE SUSPICIUNE	14
TIPOLOGII DE COMPORTAMENTE FINANCIARE SUSPECTE	15
CARACTERISTICILE UNUI RTS BINE COMPLETAT:.....	28
EXEMPLU DE CAZ BAZAT PE RTS-uri	29
APORTUL INFORMAȚIONAL AL OFICIULUI ÎN SISTEM:.....	30
3.OFICIUL - AUTORITATE DE SUPRAVEGHERE:	33
SUPRAVEGHEREA OFF-SITE.....	33
ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE ON-SITE	34
CONFORMITATEA ENTITĂȚILOR RAPORTOARE – EVOLUȚII.....	36
3.OFICIUL – AUTORITATE CU ATRIBUȚII ÎN IMPLEMENTAREA REGIMULUI SANȚIUNILOR INTERNAȚIONALE:	38
4.OFICIUL – COORDONATOR AL SISTEMULUI INSTITUȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI:	41
INIȚIATIVE LEGISLATIVE	41
INSTRUIREA ENTITĂȚILOR RAPORTOARE.....	45
CONTRIBUȚIA LA EFORTUL GLOBAL DE COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI.....	47
RELAȚII BILATERALE	49
PARTICIPĂRI LA EVENIMENTE ALE ORGANISMELOR INTERNAȚIONALE DE PROFIL	49
PROIECTE DE CERCETARE DERULATE LA NIVELUL ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE	50
IMPLEMENTARE PROIECTE CU FINANȚARE NERAMBURSABILĂ	51
5.OFICIUL – INSTITUȚIE PUBLICĂ	52
<i>RESURSELE INSTITUȚIEI</i>	52
MANAGEMENTUL INFORMAȚIILOR ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIILOR	52
EXECUȚIA BUGETARĂ	52
RESURSE UMANE	53
ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN LA NIVELUL OFICIULUI	53
6.OFICIUL – DIRECȚII STRATEGICE:	55

INTRODUCERE

Prezentul raport se înscrie pe linia produselor de analiză strategică elaborate la nivelul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (OFICIUL) și are ca scop principal furnizarea unui feedback relevant pentru entitățile raportoare¹.

Documentul este rezultatul analizei rapoartelor de tranzacții suspecte (RTS-uri) transmise OFICIULUI în intervalul 01 ianuarie – 31 decembrie 2015 (4.610 rapoarte) și valorifică perspectiva instituției, prin prisma poziției sale de colector de informații din întreg sistemul financiar și non-financiar. Pentru studiul de față au fost folosite tehnici analitice variate care au combinat analize cantitative ale unor concepte cheie cuprinse în RTS-urile primite, cu aport calitativ rezultat din interviurile cu analiștii OFICIULUI implicați în analiza acestor rapoarte.

Materialul prezintă o descriere a principalelor categorii de comportamente financiare suspecte, elaborată pe baza narativului cuprins în rapoartele de tranzacții suspecte transmise OFICIULUI, evidențiind importanța acestei categorii de informații pentru sistemul românesc de luptă împotriva spălării banilor și finanțării terorismului. Deși a fost identificat un număr semnificativ de tipologii interesante, pentru menținerea raportului în limite rezonabile, au fost selectate doar cele cu o recurență ridicată.

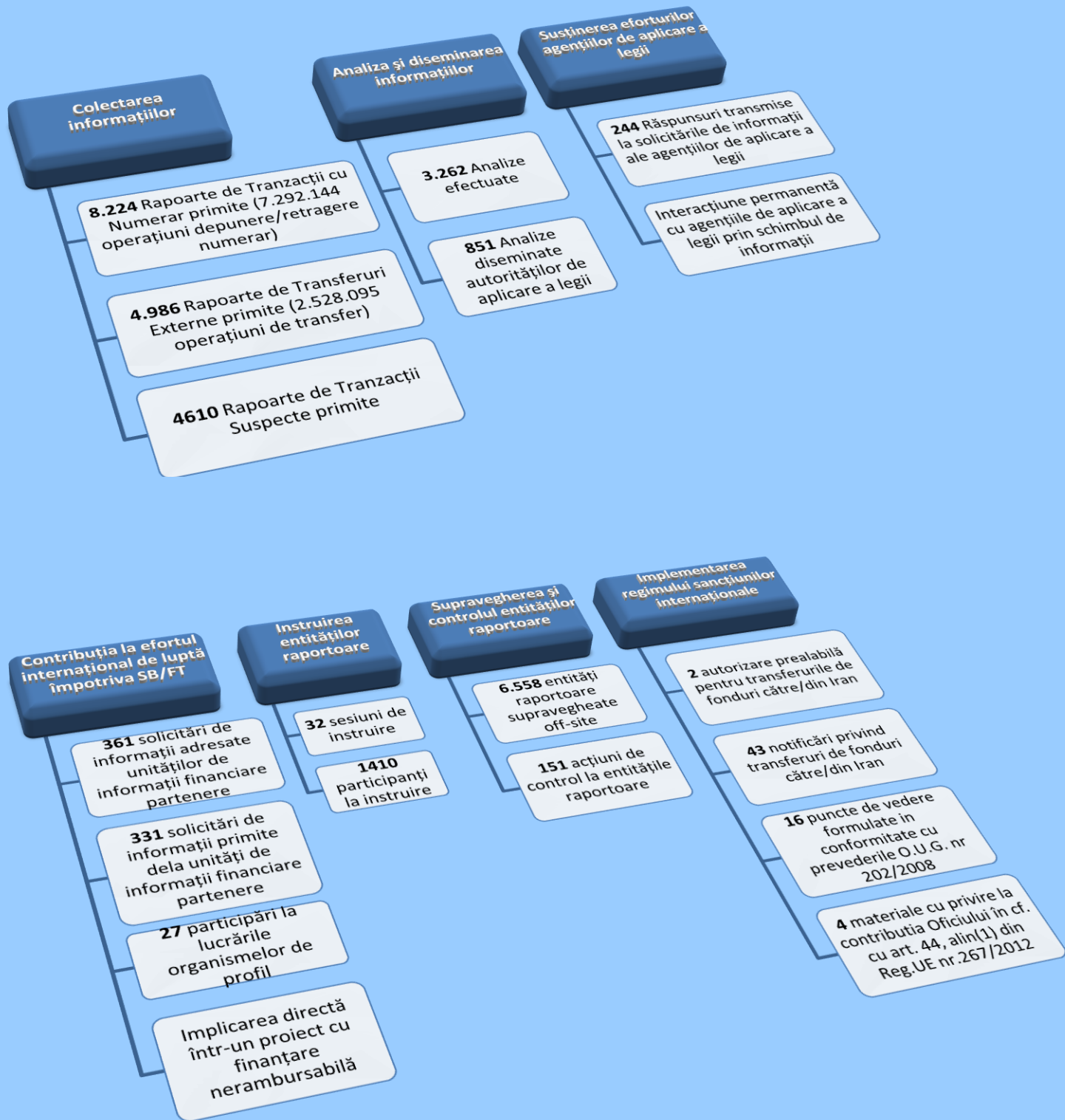
Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor înțelege importanța parteneriatului cu subiecții obligației de raportare a tranzacțiilor suspecte, sens în care dorește să vină în sprijinul acestora cu răspunsuri la următoarele întrebări: *Ce ar trebui să raportați? / Ce raportează celelalte entități din domeniul meu de activitate?* Feedback-ul pe acest segment întărește încrederea între parteneri și ajută entitățile raportoare să-si regleze sistemele de detecție a comportamentelor suspecte. Rezultatul preconizat este o alocare mai eficientă a resurselor la nivelul entităților raportoare, concomitent cu o creștere a relevanței informațiilor transmise OFICIULUI.

În plus, prin conexiunile create între tipologiile de comportamente financiare suspecte și diferite categorii de infracțiuni premisa², raportul prezintă relevanța pentru efortul autorităților de impunere a legii – poliție, unități de parchet.

¹ Pentru scopul prezentului document, referința la entități raportoare vizează categoriile de persoane fizice și juridice, subiect al obligației de raportare a tranzacțiilor suspecte, în baza Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare

² Pentru scopul prezentului document, infracțiuni predicat/premisa sunt faptele penale apte să conducă la obținerea unui activ infracțional care ulterior poate fi supus unui proces de *spălare* (ascundere a originii sale ilicite)

1. OFICIUL - ÎN CIFRE, ACTIVITATEA DIN ANUL 2015:

PREZENTAREA INSTITUȚIEI:

ROLUL ȘI FUNCȚIILE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor activează ca **unitate de informații financiare** în cadrul sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (SB/FT).

Potrivit standardelor aplicabile, unitățile de informații financiare sunt agenții guvernamentale specializate care acționează ca interfață între sectorul financiar și non-financiar și agențiile de aplicare a legii. Ele au ca scop identificarea activităților suspecte de spălare a banilor/finanțarea terorismului care necesită a fi investigate.

Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor (OFICIUL) este o structură de tip administrativ, înființată prin Legea nr. 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor.

Instituția are ca obiect de activitate *prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, scop în care primește analizează și prelucrează informații și sesizează în condițiile legii autoritățile competente.*

ACTIVITATEA DE DELIBERARE ȘI DECIZIE A PLENULUI OFICIULUI

În conformitate cu prevederile Legii nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, activitatea de deliberare și de decizie a Oficiului este asigurată de Plenul Oficiului format din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Băncii Naționale a României, Curții de Conturi a României și Asociației Române a Băncilor.

Unitatea de Informații Financiare activează ca o agenție centrală responsabilă cu primirea și analizarea (a) rapoartelor de tranzacții suspecte și (b) a altor informații relevante în legătură cu spălarea banilor, infracțiuni predicat și finanțarea terorismului, precum și cu diseminarea rezultatelor acestor analize.

Unitatea de Informații Financiare trebuie să aibă autoritatea de a obține informații suplimentare de la entitățile raportoare și trebuie să aibă acces în timp util la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii, care îi sunt necesare pentru îndeplinirea corespunzătoare a funcțiilor sale.

* Recomandarea FATF nr. 29

MISIUNE - Protejarea integrității, stabilității și reputației sistemului financiar precum și asigurarea securității cetățenilor români prin coordonarea componentei de intelligence a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

VIZIUNE - Sprijinirea efortului autorităților de aplicare a legii, a autorităților de control financiar-fiscal și a autorităților de reglementare și supraveghere, prin crearea de noi resurse informaționale destinate prevenirii și detectării tuturor formelor de criminalitate economico-financiară și prin furnizarea de intelligence financiar de calitate.

o **suspendarea** efectuării unui număr de **37 tranzacții financiar - bancare** în valoare de 7.514.678 echivalent euro (3.674.368 USD, 2.887.035 euro, 744.545 lei și 42.201 GBP).;

o **sesizarea din oficiu** și intrarea în analiză aprofundată a tranzacțiilor suspecte identificate într-un număr de **280** informări (din care **20** întocmite în urma activității de supraveghere on – site desfășurată de Oficiu);

o **evaluarea și intrarea în analiză aprofundată a tranzacțiilor suspecte dintr-un număr de 264 de cazuri aflate în așteptare**

o **sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție** pentru infracțiuni de spălare a banilor și/sau finanțarea terorismului în **499** de lucrări;

o **sesizarea organelor competente** pentru alte infracțiuni decât spălarea banilor în **369** de lucrări;

o **furnizarea**, la cererea organelor de parchet, de date și informații în legătură cu dosare penale aflate în lucru și care privesc infracțiuni de spălare a banilor și/sau finanțarea terorismului, inclusiv infracțiuni predicat asociate acestor infracțiuni în **244** de solicitări.

Instituția Plenului este caracterizată printr-o deplină autonomie, independență și neutralitate, atât prin incompatibilitățile prevăzute de lege, cât și prin interdicția de apartenență la partidele politice a membrilor Plenului, asigurându-se conformitatea cu Recomandarea 29 din Standardele FATF.

În decursul anului 2015, activitatea de deliberare și decizie la nivelul Plenului s-a desfășurat, de regulă, în ședințe săptămânale și bi-săptămânale, precum și ori de câte ori s-a impus, conform ordinii de zi supusă aprobării de Președintele Oficiului, în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și desfășurare a ședințelor de Plen.

Activitatea de deliberare și decizie a avut ca obiect:

- **analizarea situațiilor trimestriale statistice** cuprinzând valorile agregate ale operațiunilor semnificative de transferuri externe (intrări și ieșiri) și cele cuprinzând operațiunile semnificative cu numerar, efectuate de persoane fizice și juridice și prezentate Plenului de către Direcția de Tehnologia Informațiilor și Statistică;

- **aprobarea programului de supraveghere off - site și on - site** pe baza căruia s-au desfășurat acțiuni de verificare și control în urma cărora s-au aplicat sancțiuni contravenționale în valoare de **425.000 lei**;

Rolul membrilor Plenului s-a definitivat și prin următoarele activități:

- **realizarea legăturilor funcționale cu instituțiile reprezentate** pentru creșterea eficienței acțiunii instituțiilor din cadrul Sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și/sau combaterii finanțării terorismului potrivit competențelor legale;

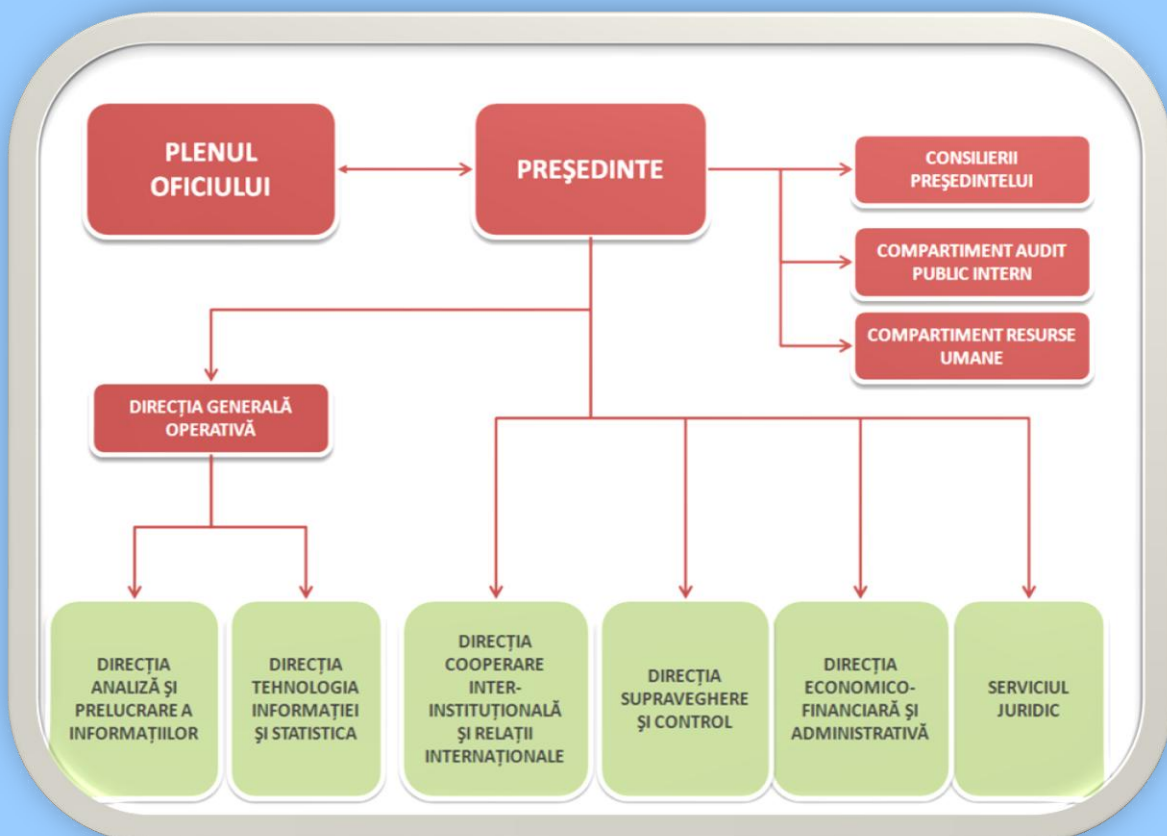
- **participarea** la o serie de conferințe, seminarii, simpozioane și alte activități interne și internaționale;

- **îndeplinirea unor atribuții prin delegare de competență**: delegarea calității de ordonator de credite, reprezentări interne în cadrul grupurilor de lucru inter - instituționale și internaționale ș.a..

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ:

OFICIUL își îndeplinește misiunea printr-un aparat de lucru la nivel central, cu sediul în București, având în componență următoarele structuri:

- Consilierii Președintelui
- Direcția Generală Operativă:
 - Direcția Analiza și Prelucrarea Informațiilor,
 - Direcția Tehnologia Informației și Statistică,
- Serviciul Juridic,
- Direcția Cooperare Inter-instituțională și Relații Internaționale,
- Direcția Economico-Financiară și Administrativă,
- Direcția Supraveghere și Control,
- Compartimentul audit public intern,
- Compartimentul resurse umane.

2. OFICIUL–UNITATE DE INFORMAȚII FINANCIARE A ROMÂNIEI:

ANALIZA COMPORTAMENTELOR FINANCIARE SUSPECTE, RAPORTATE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ÎN ANUL 2015

CUM SUNT FOLOSITE RTS-urile?

Rapoartele de tranzacții suspecte stau la baza sistemului de lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului. Acestea oferă informații valoroase OFICIULUI, fapt ce permite instituției să susțină eforturile investigative ale autorităților de impunere a legii. Totodată, RTS-urile sunt folosite în analiza strategică contribuind la o cunoaștere mai bună a amenințărilor/vulnerabilităților de spălare de bani/finanțarea terorismului, precum și a evoluției celor două fenomene.

Analiza informațiilor cuprinse în rapoartele transmise de entitățile raportoare se realizează prin integrarea lor cu alte categorii de date (ex. administrative, de la autoritățile de aplicare a legii, etc.) în scopul:

- identificării unor ținte specifice de investigație (ex. persoane, bunuri, grupuri și/sau rețele infracționale),
- urmării fluxului anumitor tranzacții sau activități („urma banilor”) și
- stabilirii unor legături între țintele de investigație și active infracționale, acte de spălare de bani/finanțarea terorismului sau infracțiuni predicat.

Au existat numeroase cazuri în care informația financiară transmisă de entitățile raportoare a ajutat OFICIUL să identifice legături noi între grupuri infracționale sau între astfel de structuri și alte entități sau active ilicite. Ori de câte ori aceste legături constituie un indiciu temeinic în sensul comiterii unor infracțiuni de spălare de bani/finanțarea terorismului (sau infracțiuni predicat), OFICIUL sesizează beneficiarii prevăzuți expres de Legea nr. 656/2002.

Întrucât, în esență, RTS-urile reprezintă o interpretare subiectivă pe care un subiect uman o dă unei situații de fapt la care asistă, relevanța lor poate fi afectată de anumite elemente: subiectivismul și nivelul de acces la informație al raportorului, nivelul de instruire, etc. De aceea nu toate informațiile cuprinse în RTS-urile transmise de entitățile raportoare ajung să fie diseminate autorităților de aplicare a legii. Revine însă OFICIULUI sarcina evaluării acestora și stabilirii de legături între ele. În fapt, majoritatea sesizărilor transmise de OFICIU autorităților de aplicare a legii conțin informații din mai multe rapoarte de tranzacții suspecte, în cele mai multe cazuri, transmise de entități raportoare diferite.

Esențial pentru funcționarea sistemului este însă protejarea entităților raportoare în fața oricărei forme de răspundere pentru raportarea cu bună credință a unei tranzacții suspecte, chiar dacă la momentul transmiterii raportului existau doar suspiciuni privind tranzacția în cauză și indiferent dacă o faptă penală a fost, în realitate, comisă sau nu. În aceeași logică, OFICIUL nu va disemina niciodată către terți numele persoanei care a întocmit un RTS, interdicția fiind prevăzută expres în Legea nr. 656/2002.

EVOLUȚII ÎNREGISTRATE LA NIVELUL RAPOARTELOR DE TRANZACȚII SUSPECTE

Au obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor³ următoarele categorii de entități:

- instituțiile de credit și instituțiile financiare,
- administratori de fonduri de pensii private,
- cazinourile,
- auditorii și alte persoane care acordă consultanță fiscală sau contabilă,
- notarii publici, avocații și alte persoane care exercită profesii juridice liberale,
- furnizorii de servicii pentru societățile comerciale și alte entități sau construcții juridice,
- persoanele cu atribuții în procesul de privatizare,
- agenții imobiliari,
- asociațiile și fundațiile, precum și
- alte persoane fizice sau juridice care comercializează bunuri și/sau servicii > 15.000 euro.

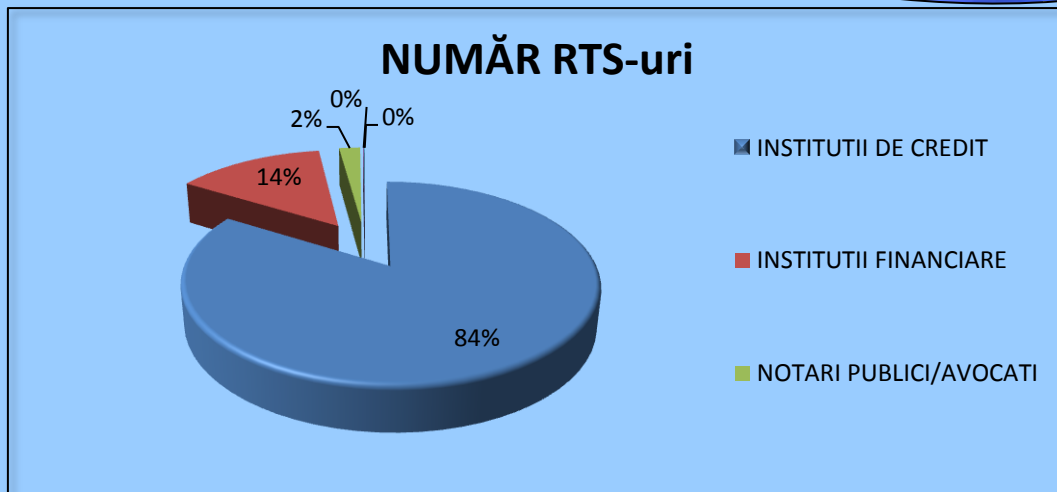
În anul 2015, OFICIUL a primit de la entitățile raportoare un număr de 4.610 rapoarte de tranzacții suspecte, volum cu 30% mai mare față de intervalul anterior (vezi Tabelul 1).

Tabelul 1

Anul	2012	2013	2014	2015
Număr RTS-uri	4.636	4.170	3.554	4.610
Variația față de anul anterior	13%	-10%	-15%	30%

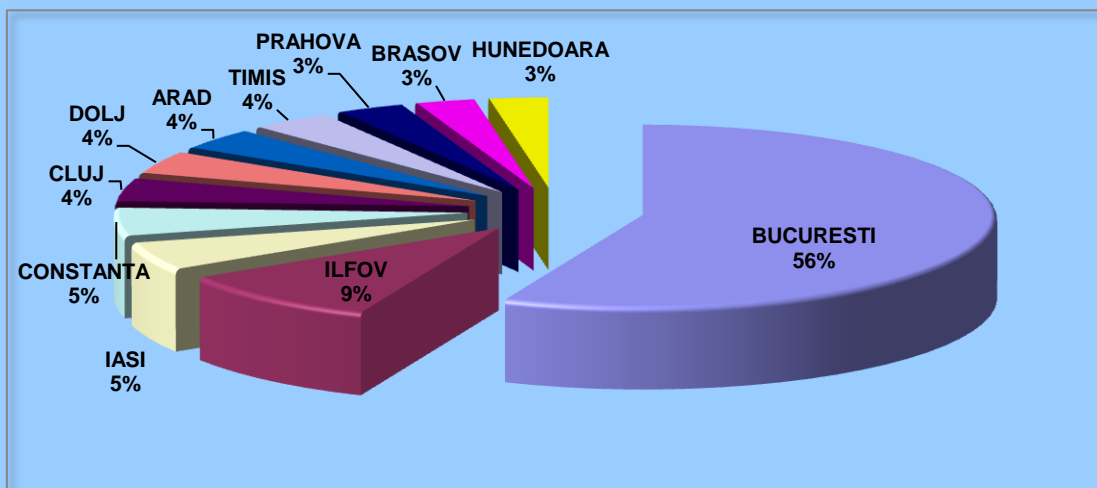
Menținerea unui volum relativ constant al operațiunilor cu numerar/externe >15.000 euro raportate OFICIULUI, atât ca număr de operațiuni cât și ca valoare, nu pare a indica însă schimbări majore de comportament financiar la nivelul populației. În acest context, apreciem procentul de creștere ca fiind rezultatul intensificării eforturilor entităților raportoare în domeniul conformității cu prevederile legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor/finanțării terorismului.

³ Conform prevederilor art. 61 alin. 4 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală aria de beneficiari ai acestei obligații a fost extinsă, rapoartele de tranzacții suspecte fiind în prezent transmise și Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Graficul 1 – Distribuția RTS-urilor/categoriile de entități raportoare

Din punct de vedere al dispersiei geografice, entitățile raportoare situate pe raza municipiului București au transmis 56% dintre rapoartele de tranzacții suspecte primite de OFICIU în anul 2015 (vezi Graficul 2)⁴.

Graficul 2 – Distribuția RTS-urilor pe zone geografice

Deși nu există un indicator (sau sistem) consacrat pentru stabilirea numărului optim de rapoarte de tranzacții suspecte care ar trebui transmise unității de informații financiare⁵, privite prin prisma numărului total de operațiuni >15.000 EURO⁶ colectate în anul 2015, analiza comportamentului de raportare pe județe releva următoarele:

- la nivelul județelor Covasna, Alba și Mureș raportul RTS/operațiuni >15.000 euro este de 1/9800;
- în marea majoritate a județelor (35) raportul RTS/operațiuni >15.000 euro este de 1/3100;
- la nivelul județelor Mehedinți, Giurgiu și Ilfov raportul RTS/operațiuni >15.000 euro este de 1/550.

⁴ Pentru analiză a fost luată în considerație sucursala unde au avut loc efectiv operațiunile suspecte și nu sediul central al entității care a întocmit raportul.

⁵ Unități mandatate să asigure componenta de *intelligence* a sistemelor de luptă împotriva spălării banilor/finanțării terorismului.

⁶ Operațiuni în numerar sau transferuri externe, raportate conform prevederilor Legii nr. 656/2002.

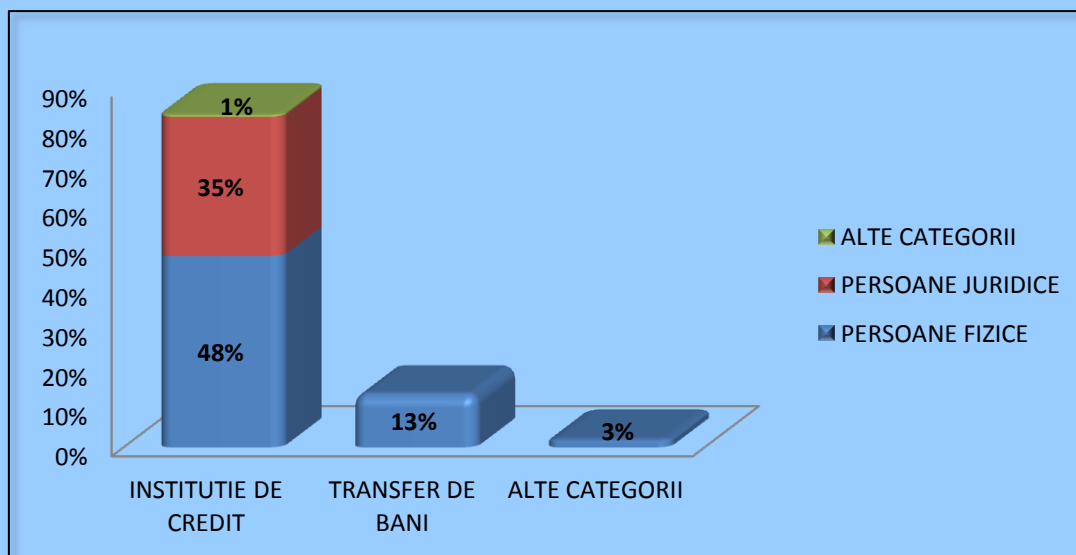
Există o varietate de factori care pot contribui la comportamentul de raportare descris mai sus. Aceștia pot include caracteristici sociale, culturale, economice și chiar infracționale specifice zonelor respective. În cazul județelor cu un volum de raportare crescut, comportamentul poate fi determinat, spre exemplu, de caracteristici economice specifice (ex. județul Ilfov cu zonă comercială extinsă din jurul Bucureștiului) sau de un anumit tip de comportament financiar al populației din zona (ex. județul Mehedinți unde se remarcă o apetență sporită pentru operațiuni efectuate prin servicii de transfer rapid de bani, multe dintre ele, asociate unor fapte infracționale). Diferențele negative mari însă, înregistrate la nivelul județelor Covasna, Alba și Mureș, pot indica necesitatea întăririi efortului depus de entitățile raportoare din zonă pentru lupta împotriva spălării banilor/finanțării terorismului.

Cât privește datele legate de profilul clienților raportați⁷ cu comportamente financiare suspecte, persoanele fizice ocupă cea mai mare pondere, raportul față de persoanele juridice fiind de aproape 2/1 (la fiecare RTS privind o persoană juridică sunt transmise două RTS-uri privind persoane fizice).

Tabel 2

TIP CLIENT	PONDERE DIN TOTAL CLIENTI
PERSONE FIZICE	64%
PERSONE JURIDICE	35%
ALTE CATEGORII ⁸	1%

Deși o parte importantă din diferența dintre cele două categorii principale (fizice – juridice = 29%) este generată de RTS-uri transmise de operatorii de servicii de transfer de bani (13%), analiza RTS-urilor primite de la instituțiile de credit indică o predispoziție crescută pentru folosirea, în comportamente financiare suspecte, a conturilor deschise în numele persoanelor fizice (vezi Graficul 3).

Grafic 3 – Tipuri clienți/categorii de entități raportoare

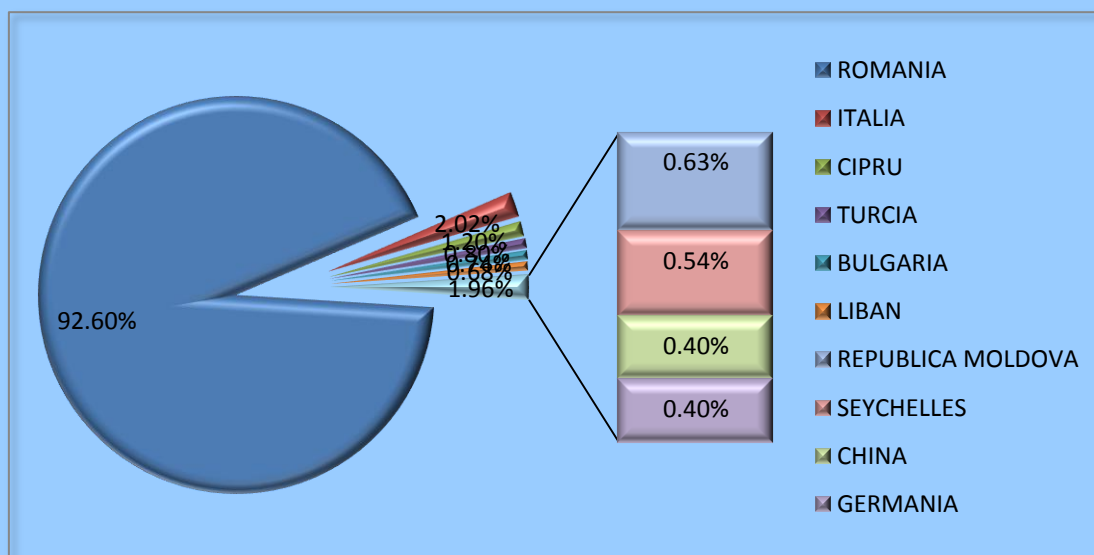
La nivel de instituții de credit, persoanele fizice cel mai frecvent raportate au vârsta cuprinsă între 30 și 56 de ani. 65% dintre clienții persoane fizice cu comportamente financiare suspecte se încadrează în acest interval, în vreme ce 13% au vârsta până în 25 de ani. Procentul de persoane foarte tinere (< 25 ani) sau în vârstă (> 56 ani – 14%), subiecți ai unor rapoarte de tranzacții suspecte, este cel mai adesea asociat de analiștii OFICIULUI cu folosirea frecventă a unor persoane interpușe pentru efectuarea de operațiuni financiare suspecte.

⁷ Pentru analiză a fost avut în vedere tipul de client inclus la Capitolul II al actualului format de raport de tranzacții suspecte.

⁸ Alte categorii includ – persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, cabinet avocat, etc.

În cazul operatorilor de servicii de transfer de bani, intervalul de vârstă scade în cazul clienților persoane fizice. 66% dintre aceștia au vârsta cuprinsă între 20 și 40 de ani. Diferența față de sistemul bancar este atribuită de analiștii OFICIULUI faptului că, în general, transferurile prin intermediul sistemelor de transfer rapid de bani sunt asociate unor categorii de activități în care vârsta prezintă importanță (ex. videochat, prostituție, proxenetism, trafic de persoane) sau care implică noi tehnologii (ex. phishing⁹, fraude pe internet, etc).

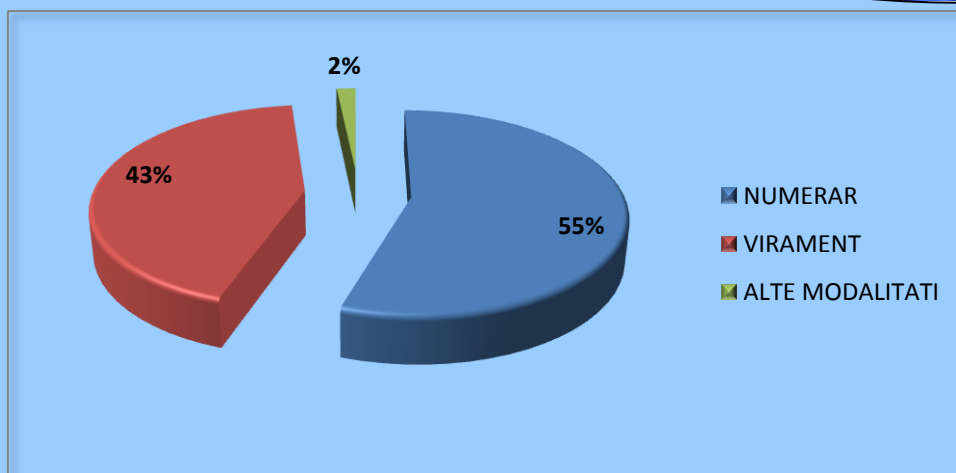
Cât privește rezidența clienților, 93% dintre rapoartele de tranzacții suspecte vizează persoane rezidente în România (vezi Graficul 4). Procentul include cetățenii români, dar și persoane de altă naționalitate care au stabilită rezidența în România. La nivel de persoane fizice se observă o recurență mai crescută a RTS-urilor referitoare la operațiuni financiare efectuate de cetățeni italieni și turci prin conturi deschise în România. În același timp, Cipru și Seychelles se remarcă ca jurisdicții în care sunt înregistrate persoane juridice, titulare de conturi în România, prin care efectuează operațiuni suspecte. Bulgaria apare ca rezidența a persoanelor fizice raportate cu comportamente financiare suspecte prin intermediul serviciilor de transfer rapid de bani, în special în județele din sudul țării.

Grafic 4 –Distributia RTS-urilor in functie de rezidenta clientului

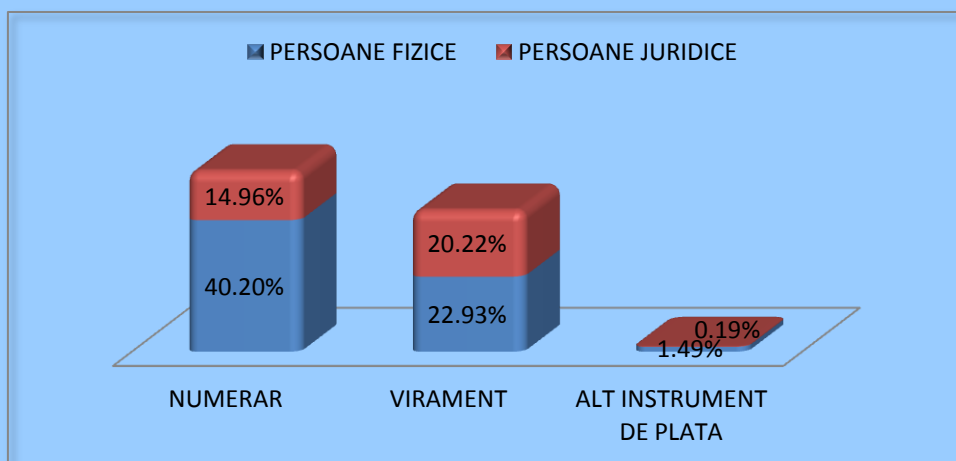
Analizând modalitățile de plată așa cum sunt acestea înscrise la Capitolul III.A. din actualul model de RTS, datele indică o menținere a apetenței crescute pentru numerar, ca instrument folosit în comportamente financiare suspecte (vezi Graficul 5). Nivelul este oarecum surprinzător, având în vedere faptul că noua legislație privind disciplina financiară, care impune condiții mai stricte privind utilizarea numerarului a intrat în vigoare la începutul lunii mai a anului 2015. Analiștii OFICIULUI asociază aceste cifre cu faptul că în România, numerarul pare a fi folosit mai mult în faza de stratificare a fondurilor (ex. pentru ruperea fluxurilor documentare care ar putea conduce la o infracțiune) decât în cea de plasare în sistemul financiar a unor fonduri obținute din comiterea unor infracțiuni clasice (ex. trafic de droguri, trafic de persoane, etc).

⁹ Obținerea unor informații personale (ex. nume de utilizator, parola, etc.) și detalii asociate cardurilor bancare, în scopuri infracționale, activitate realizată de obicei prin falsificarea simbolurilor unei surse de încredere în cadrul unei comunicații electronice.

Grafic 5 –Ponderea instrumentelor de plata din total RTS-uri primite

Din perspectiva geografică, București și Ilfov rămân județele în care cele mai multe RTS-uri indică numerarul ca instrument folosit în comportamente financiare suspecte. Indicatorul trebuie însă privit prin prisma faptului că aceste două județe ocupă ponderea cea mai mare în volumul total de raportare. Raportat la tipul de client, persoanele fizice manifestă o apetență sporită pentru utilizarea numerarului (vezi Graficul 6).

Grafic 6 –Ponderea instrumentelor de plata in functie de tipul de client

Cât privește faptele din care provin fondurile ce fac obiectul comportamentelor financiare suspecte, trebuie menționat ca foarte puține RTS-uri conțin, în partea narativa, referințe la infracțiunile presupuse a fi produs fondurile ilicite implicate în tranzacții (< 5%). Situația este generată, pe de o parte, de nivelul scăzut de acces al entităților raportoare la informații de aplicare a legii în legătură cu clienții proprii¹⁰, iar pe de alta parte, de formularea aleasă de legiuitor pentru definirea ipotezei în care trebuie transmis un RTS¹¹. Este însă de așteptat ca cea de-a doua cauză să fie abordată în cadrul procesului de implementare a noii directive europene în domeniul luptei împotriva spălării banilor/finanțării terorismului¹².

¹⁰ Singurele surse în acest sens sunt sursele deschise (ex. Internet) sau baze de date comerciale specializate pe colectarea acestei categorii de informații (ex. Worldcheck).

¹¹ Astfel, deși standardele internaționale în domeniu impun obligația transmiterii unui RTS ori de câte ori entitatea raportoare suspectează sau are motive rezonabile să suspecteze că fondurile reprezintă produse infracționale sau au legătura cu terorismul, legislația românească definește tranzacția suspectă ca „operațiunea care aparent nu are un scop economic sau legal”

¹² Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al

Principala infracțiune predicat menționată de entitățile raportoare în RTS-uri este fraudă, suspiciunea rezonabilă fiind dată de mesaje primite de la bănci ordonatoare/corespondente pentru returnarea fondurilor transferate. De asemenea, unele RTS-uri fac trimitere la infracțiuni menționate de surse deschise ca fiind săvârșite de către clienții lor (ex. infracțiuni de corupție) sau situații în care sunt instituite anumite măsuri legale pe conturile clienților.

Suplimentar, pentru fiecare raport de tranzacții suspecte, analiștii fac o apreciere subiectivă¹³ în legătură cu infracțiunea predicat din care este posibil să provină fondurile implicate în tranzacția/tranzacțiile raportate. Evaziunea fiscală este apreciată ca fiind principala infracțiune generatoare de active ilicite, atât pentru persoanele fizice cât și cele juridice raportate cu comportamente financiare suspecte. Aceasta este urmată de fraudă (ex. înșelăciune, fraudă prin mijloace informatice, etc.) și corupție.

Din punct de vedere al modului de completare de către entitățile raportoare a actualului format de rapoarte de tranzacții suspecte, instituțiile de credit prezintă un nivel ridicat de cunoaștere și înțelegere a prevederilor Deciziei Plenului Oficiului nr. 2742/2013¹⁴. Nivelul scăzut de raportare din partea altor categorii de entități raportoare nu permite o analiză amănunțită din această perspectivă. Astfel, pentru a veni în sprijinul tuturor categoriilor de entități raportoare, caracteristicile unui RTS bine completat sunt detaliate în Secțiunea VI a prezentului raport.

Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

¹³ Aceste aprecieri nu reprezintă o constatare a săvârșirii unei infracțiuni, ele având ca scop încadrarea rapoartelor în diferite categorii de tehnici de analiză.

¹⁴ Decizia Plenului Oficiului nr. 2742/2013 privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, ale Raportului de tranzacții cu numerar și ale Raportului de Transferuri externe, publicată în Monitorul Oficial nr. 679/2013.

INDICATORI DE SUSPICIUNE

Elementul care aduce cea mai mare valoare adăugată unui RTS transmis OFICIULUI este reprezentat de Secțiunea III.D. - *Descrierea elementelor neobișnuite/suspecte*. Descrierea de către entitatea raportoare a elementelor de suspiciune conferă context unei operațiuni financiare și ajută OFICIUL să stabilească legături relevante între persoane și posibile produse infracționale.

Având în vedere formulările diferite folosite de entitățile raportoare pentru descrierea elementelor de suspiciune, la nivelul OFICIULUI au fost create tipuri de indicatori, menite să acopere diferitele categorii de comportamente financiare suspecte. Analiza acestora a evidențiat recurențe crescute la nivel de categorie de entitate raportoare după cum urmează:

ENTITATE RAPORTOARE	INDICATORI
INSTITUȚIE DE CREDIT	<ul style="list-style-type: none"> • concordanța între creditări și debitări pe cont în aceeași zi • tranzacții neconforme cu profilul clientului • lipsa documentelor justificative pentru tranzacții • tranzacții fără justificare economică reală • depuneri numerar în cont societate urmate de schimb valutar și transfer extern • transferuri succesive între conturi persoane fizice și conturi persoane juridice astfel încât ordonatorul inițial devine și beneficiarul final • cont din România folosit ca și cont de tranzit • mesaj din partea bancii ordonatoare pentru returnarea sumelor transferate în cont • suspiciuni privind sursa fondurilor • încasări în cont societate de la alte societăți, urmate de retrageri numerar • lipsa activitate economica reala pe cont societate • încasări în cont persoană fizică, din cont societate, urmate de retrageri numerar • depuneri numerar în cont persoană fizică efectuate de alte persoane fizice urmate de retrageri numerar
OPERATORI DE SERVICI DE TRANSFER DE BANI	<ul style="list-style-type: none"> • tranzacții neconforme cu profilul clientului • încasări externe multiple de la ordonatori diferiți din țări diferite • încasări externe multiple de la ordonatori diferiți aparent fără legatură • persoană însoțită la momentul efectuării tranzacțiilor • sume mari primite în intervale scurte de timp
NOTARI	<ul style="list-style-type: none"> • tranzacție imobiliară la jumătate din valoare de expertizare
CASE DE SCHIMB VALUTAR	<ul style="list-style-type: none"> • schimburi valutare în usd/euro de mare valoare efectuate de o persoană fizică la intervale scurte de timp
CASE DE AMANET	<ul style="list-style-type: none"> • frecvența cu care amanetează obiecte de valoare
INSTITUȚII FINANCIARE NEBANCARE	<ul style="list-style-type: none"> • rambursare anticipată credit de valoare foarte mare, care vine în contradicție cu profilul cunoscut al clientului

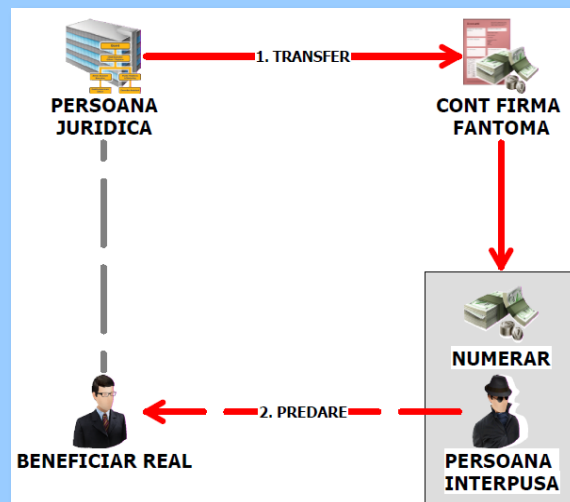
Prezența unui indicator nu echivalează în mod automat cu prezența unei suspiciuni rezonabile privind spălarea banilor/finanțarea terorismului. Cele mai *bune* RTS-uri sunt cele în care, în cazul unei tranzacții, mai mulți indicatori de suspiciune sunt prezenți, iar informațiile disponibile (ex. informațiile publice disponibile, profilul clientului, etc.) nu *justifică* modul în care au acționat persoanele implicate.

TIPOLOGII DE COMPORTAMENTE FINANCIARE SUSPECTE

1. FOLOSIREA CONTURILOR UNOR PERSOANE JURIDICE CU COMPORTAMENT COMERCIAL/FISCAL NEADECVAT, PENTRU RETRAGEREA DE FONDURI ILCITE DIN SISTEMUL FINANCIAR

INDICATORI (specifici tipologiei)

- Există concordanță între creditările și debitările în/din conturile folosite, în majoritatea cazurilor peste 90% din încasări fiind retrase în numerar;
- Există neconcordanțe între domeniile de activitate ale persoanelor juridice care creditează conturile din care se retrage numerar (ex. societăți comerciale care activează în domeniul IT creditează contul unei societăți comerciale care are ca obiect de activitate creșterea animalelor, fondurile fiind retrase în numerar pentru achiziții de la persoane fizice);
- Transferurile au ca obiect sume *rotunde* (ex. 20.000 ron), folosindu-se justificări care nu ar permite o identificare clară a obligației ce urmează a fi stinsă prin plata (ex. „c/v factura”);
- Pe conturile folosite nu pot fi identificate plăți specifice unei activități comerciale reale (ex. salarii, plată chirie, plăți către bugetul statului, plăți către furnizori etc.);
- Profilul persoanelor împuternicite să efectueze operațiuni pe conturi este în contradicție cu volumul de operațiuni (ex. persoane fără studii, persoane foarte tinere sau foarte în vârstă, etc);
- Operațiunile de retragere se efectuează de la agenții și bancomate situate la o distanță considerabilă de zona geografică unde a fost deschis contul (de regula în alt județ);
- Împuterniciții pe cont sunt uneori însoțiți în momentul efectuării operațiunilor de retragere în numerar de către persoane care par a fi beneficiarii reali ai fondurilor (ex. sumele se predau imediat după retragere unei persoane care așteaptă în fața unității bancare);
- Operațiunile de retragere în numerar se realizează, pe parcursul aceleiași zile, de la sucursale diferite ale aceleiași instituții bancare;
- Există variații ale volumelor de tranzacționare pe conturile folosite, caracterizate prin creșteri bruște ale numărului de operațiuni de încasare și retrageri subsecvente de numerar;

MECANISME¹⁵

- Folosirea conturilor deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice;
- Folosirea cu preponderență a persoanelor juridice din categoria societăților comerciale cu răspundere limitată;

INSTRUMENTE¹⁶

- Folosirea masivă a numerarului.

¹⁵ **MECANISMUL** : un *mecanism* de spălare de bani reprezintă un sistem sau lucru care derulează parte din procesul de spălare de bani. Exemple de *mecanisme* pot include o instituție financiară, un furnizor de servicii de transfer de bani, un cazino care operează pe Internet, o persoană sau aranjament juridic (folosite ca acoperire pentru activități ilicite sau înființate în scopul ascunderii proprietății sau controlului) - <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Report%20on%20New%20Payment%20Methods.pdf>

¹⁶ **INSTRUMENTUL** : un *instrument* de spălare de bani este un obiect de valoare (sau care reprezintă valoarea) care este folosit în procesul de spălare de bani. Exemple de *instrumente* de spălare de bani includ numerarul, cecurile, cecurile de călătorie, acreditivile, pietre prețioase, bunuri imobiliare, valori mobiliare, etc. - <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Report%20on%20New%20Payment%20Methods.pdf>

2. FOLOSIREA CONTURILOR PERSOANELOR JURIDICE PENTRU EXTERNALIZAREA UNOR FONDURI DE ORIGINE INCERTĂ

INDICATORI (specifici tipologiei)

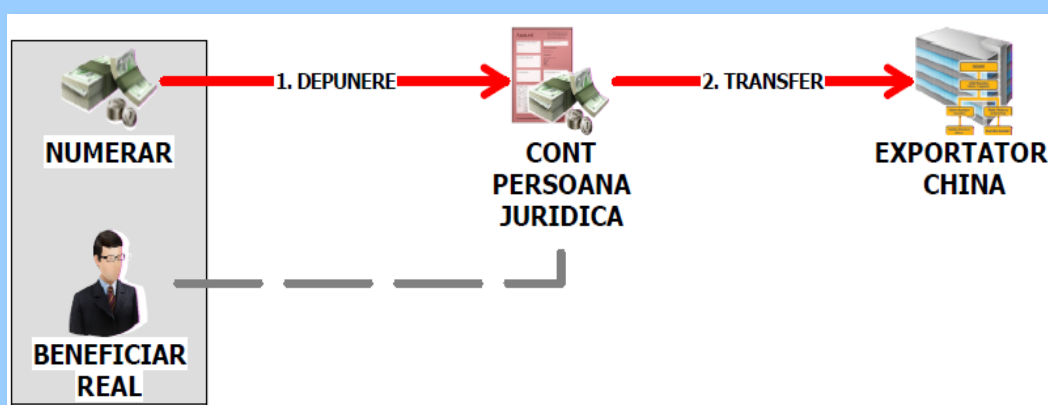
- Depuneri repetate de numerar în contul unei persoane juridice, folosind justificarea „*încasări din vânzări*”, urmate de schimb valutar și transferul sumelor rezultate în altă jurisdicție;
- Operațiunile au loc consecutiv, de regula în aceeași zi, folosindu-se pentru transferul extern al sumelor justificări greu de verificat din alte surse (ex. „*plată avans marfă*”, „*consultanță*”);
- Transferurile nu sunt însoțite de documente justificative;
- Societățile comerciale folosite au adesea un comportament fiscal neadecvat (ex. nu figurează cu situații financiare/fiscale obligatorii depuse la organele competente);
- Pe conturile folosite nu pot fi identificate plăți specifice unei activități comerciale reale (ex. salarii, plată chirie, plăți către bugetul statului, plăți către furnizori, etc);
- Profilul persoanelor împuternicite să efectueze operațiuni pe cont este uneori în contradicție cu volumul de operațiuni (ex. persoane fără studii, persoane foarte tinere sau foarte în vârstă, etc);
- O recurență foarte crescută a acestui tip de comportament financiar se remarcă în relația cu China și Hong Kong dar și cu Ungaria;
- Uneori, fondurile sunt transferate către beneficiari din jurisdicții cu risc terorist ridicat.

MECANISME

- Folosirea conturilor deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice;
- Folosirea cu preponderență a persoanelor juridice din categoria societăților comerciale cu răspundere limitată;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare externe, drept destinație a fondurilor;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

3. TRANSFERURI REPETATE DE FONDURI AVÂND ORIGINE INCERTĂ, ÎNTRE ENTITĂȚI AFLATE ÎN LEGATURĂ, ASTFEL ÎNCAT ORDONATORUL INIȚIAL ESTE ȘI DESTINATARUL FINAL AL SUMELOR

INDICATORI (specifici tipologiei)

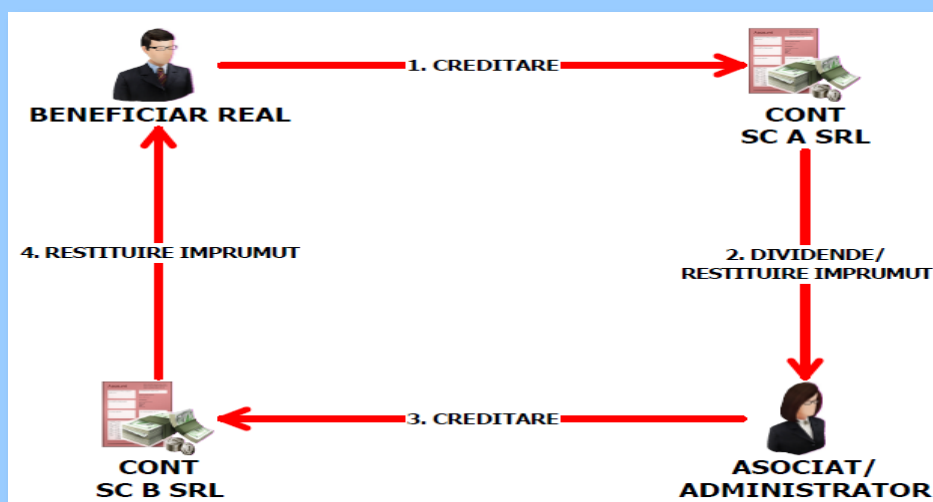
- Implicarea mai multor persoane fizice/juridice (deseori mai mult de trei persoane) în tranzacții, între acestea existând diferite tipuri de legături (ex. legături de tip asociat/administrator, legături de rudenie, parteneri de afaceri, etc);
- Fiecare cont folosit înregistrează operațiuni de creditare urmate de transferul imediat al fondurilor către următorul cont de pe lanțul de tranzacționare;
- Transferurile sunt efectuate prin folosirea de justificări de tipul: „plată factură”, „storno factură”, „restituire sumă necuvenită”, „împrumut”, „restituire împrumut”, etc;
- Transferurile sunt efectuate prin internet banking, evitându-se contactul fizic cu instituția bancară;
- La solicitarea reprezentanților instituției bancare nu sunt prezentate documente justificative, sau cele prezentate nu explica modul de tranzacționare;
- Ordonatorul inițial devine și beneficiarul final al transferurilor;
- Deseori circuitul de tranzacționare se repetă de mai multe ori în cursul unei zile, transferurile fiind ordonate la intervale de câteva minute;

MECANISME

- Folosirea cu preponderență a persoanelor juridice din categoria societăților comerciale cu răspundere limitată;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice.

INSTRUMENTE

- Folosirea serviciilor de internet banking.

4. FOLOSIREA CONTURILOR UNOR PERSOANE FIZICE PENTRU RETRAGEREA DIN SISTEMUL FINANCIAR A UNOR FONDURI AVÂND ORIGINE INCERTĂ, PROVENITE DE LA PERSOANE JURIDICE

INDICATORI (specifici tipologiei)

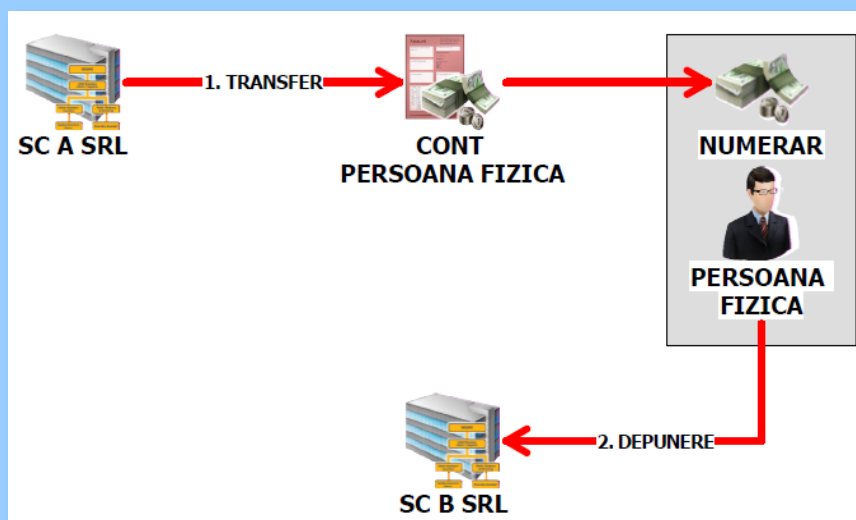
- Conturi deținute de persoane fizice sunt creditate în mod repetat, prin transferuri ordonate de persoane juridice, fondurile fiind în subsecvent retrase în numerar;
- În multe cazuri, ordonatorii activează în domeniul comerțului cu cereale/fier vechi;
- Legăturile titularilor de cont cu persoanele juridice din care provin banii sunt de obicei de tipul „asociat”, „acționar”, „administrator”, „împrumutător”, „împuternicit cont”, etc;
- Pentru justificarea transferurilor în conturile persoanelor fizice sunt folosite justificări de tipul „dividende” sau „restituire împrumut”;
- Există concordanță între creditările și debitările pe contul persoanei fizice implicate, fondurile fiind imediat retrase în numerar sau transferate către alte persoane juridice cu justificarea „creditare firmă” sau „contract de împrumut”;
- Documentele justificative prezentate sau explicațiile oferite de client nu confirmă comportamentul financiar al celor implicați sau se evită contactul cu reprezentanții instituției bancare;
- Folosirea unor documente justificative neconforme cu profilul clientului;

MECANISME

- Folosirea cu preponderență a persoanelor juridice din categoria societăților comerciale cu răspundere limitată;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

5. FOLOSIREA CONTURILOR UNOR ENTITĂȚI ÎNREGISTRATE ÎN JURISDICȚII OFF-SHORE PENTRU JUSTIFICAREA PROVENIENȚEI/DESTINATIEI UNOR FONDURI DE ORIGINE INCERTĂ

INDICATORI (specifici tipologiei)

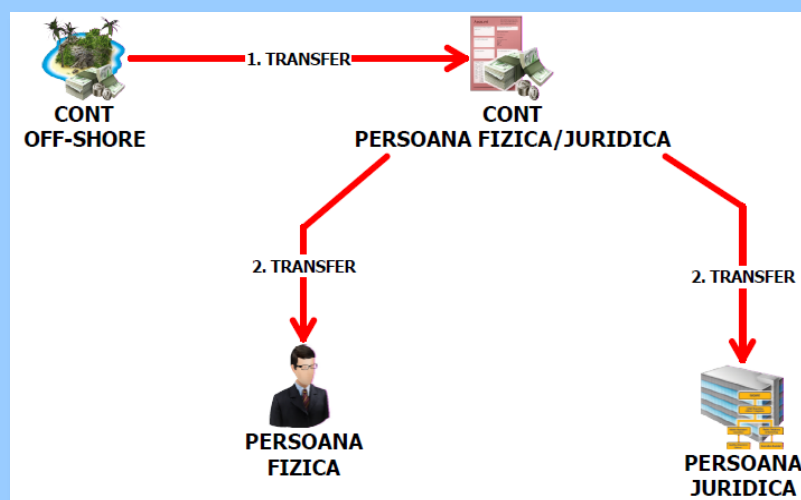
- Transferuri semnificative ca valoare din conturi deschise în jurisdicții off-shore, urmate de retragerea fondurilor în numerar sau transferul către diverse persoane fizice și juridice rezidente cu titlu „*restituire împrumut*”, „*restituire parțială împrumut*”;
- Justificarea provenienței fondurilor prin folosirea unor documente neuzuale sau care vin în contradicție cu comportamentul financiar al celor implicați;
- Folosirea, pentru justificarea transferurilor, a unor explicații de tipul „*loan*”, „*loan reimbursement*”, „*contract împrumut*”, etc;
- Contul din România înregistrează concordanțe între sumele creditate și cele debitate, adesea pe parcursul aceleiași zile;
- Lipsa documentelor justificative pentru tranzacții;
- În cazul persoanelor fizice rezidente, sursa declarată a fondurilor nu corespunde cu justificarea încasărilor.

MECANISME

- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare din jurisdicții off-shore;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare din state UE (ex. Letonia, Lituania, etc.), în numele unor persoane juridice înregistrate în jurisdicții off-shore.

INSTRUMENTE

- Folosirea de conturi deschise în jurisdicții off-shore.

6. FOLOSIREA CONTURILOR UNOR PERSOANE JURIDICE REZIDENTE PENTRU RETRAGEREA DE SUME SEMNIFICATIVE ÎN NUMERAR DIN SISTEMUL FINANCIAR, PE TERITORIUL ALTUI STAT MEMBRU AL UNIUNII EUROPENE

INDICATORI (specifci tipologiei)

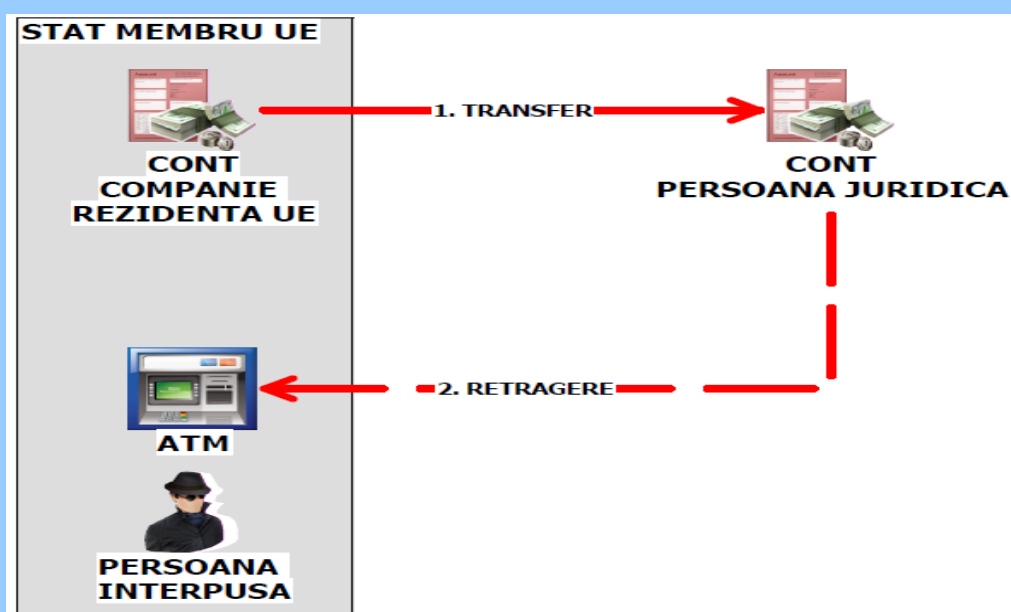
- Transferuri repetate de fonduri din conturile unor persoane juridice nerezidente în contul unor persoane juridice rezidente, adesea folosind justificări comerciale;
- Folosirea intensă a serviciilor de internet banking pentru efectuarea transferurilor;
- Retragera în numerar a fondurilor încasate, cu cardul, de la ATM-uri aflate pe teritoriul altui stat (de regulă Stat Membru UE);
- Frecvența și volumul încasărilor, precum și operațiunile de retragere numerar nu corespund profilului comercial al persoanei juridice rezidente;
- Lipsa documentelor justificative pentru operațiunile de încasare și evitarea contactului cu reprezentanții instituției bancare;

MECANISME

- Folosirea cu preponderență a persoanelor juridice din categoria societăților comerciale cu răspundere limitată;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice.

INSTRUMENTE

- Folosirea serviciilor de internet banking.

7. SPĂLAREA (ASCUNDERE ORIGINII) FONDURILOR PROVENITE DIN FRAUDE PE INTERNET, PRIN FOLOSIREA CONTURILOR UNOR PERSOANE FIZICE/JURIDICE

INDICATORI (specifici tipologiei)

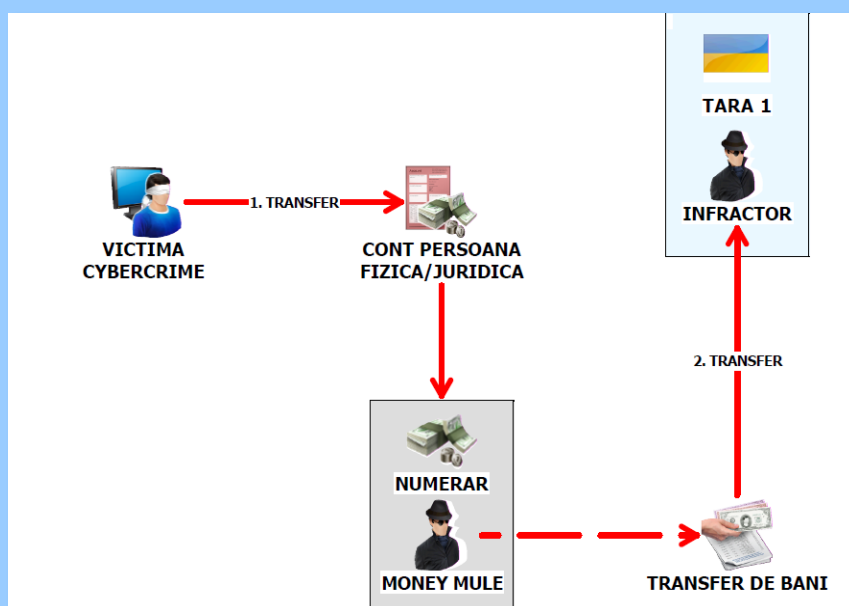
- Conturi recent deschise ale unor persoane fizice/juridice înregistrează brusc încasări externe cu titlul *“invoice”, “payment”, “reimbursement”* urmate de retrageri numerar;
- Activitatea pe cont nu corespunde cu profilul cunoscut al clientului;
- Majoritatea încasărilor în conturi sunt urmate de mesaje din partea băncilor ordonatoare pentru returnarea sumelor, motivul fiind *fraudă, phishing*;
- Operațiunile de retragere în numerar au loc imediat (la interval de minute) după creditarea contului;
- Uneori, sumele retrase în numerar (mai puțin un comision) sunt transferate prin intermediul operatorilor de servicii de transfer de bani către alte jurisdicții;

MECANISME

- Folosirea cu preponderență a persoanelor juridice din categoria societăților comerciale cu răspundere limitată;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;
- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane juridice;
- Folosirea sistemelor de transfer rapid de bani;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

8. FOLOSIREA SISTEMELOR DE TRANSFER RAPID DE BANI PENTRU COLECTAREA UNOR FONDURI DE ORIGINE NECUNOSCUTĂ, DE LA ORDONATORI COMUNI NEREZIDENȚI

INDICATORI (specifici tipologiei)

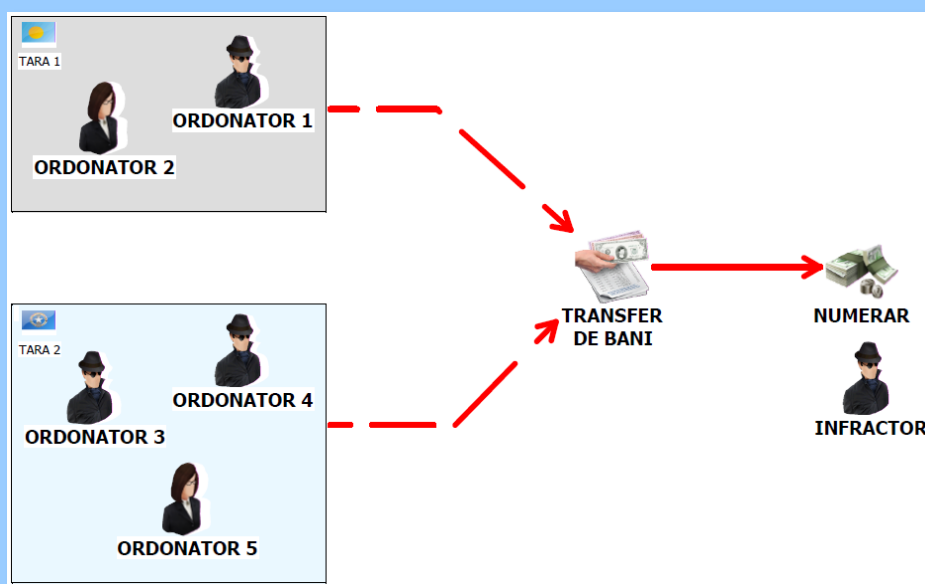
- Persoane fizice încasează, în același interval, prin intermediul sistemelor de transfer rapid de bani, fonduri de la persoane fizice nerezidente;
- Nu există o legătură evidentă între ordonatori și beneficiari, de natură să justifice operațiunile efectuate;
- Tranzacțiile au loc adesea în aceeași zi și sunt folosite locații diferite ale furnizorilor de servicii de transfer rapid de bani pentru ridicarea fondurilor în numerar;
- Pentru încasarea fondurilor și retragerea lor în numerar sunt folosite adesea documente de identitate diferite;
- Persoanele care încasează în numerar fondurile sunt uneori însoțite la momentul efectuării tranzacțiilor de alte persoane care le indică datele de identificare pentru tranzacție;

MECANISME

- Folosirea sistemelor de transfer rapid de bani;
- Folosirea unor documente de identitate false;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

9. FOLOSIREA CONTURILOR UNOR PERSOANE FIZICE PENTRU ACHIZIȚIA DE MONEDĂ VIRTUALĂ (ex. BITCOIN) CU FONDURI DE ORIGINE NECUNOSCUTĂ

INDICATORI (specifici tipologiei)

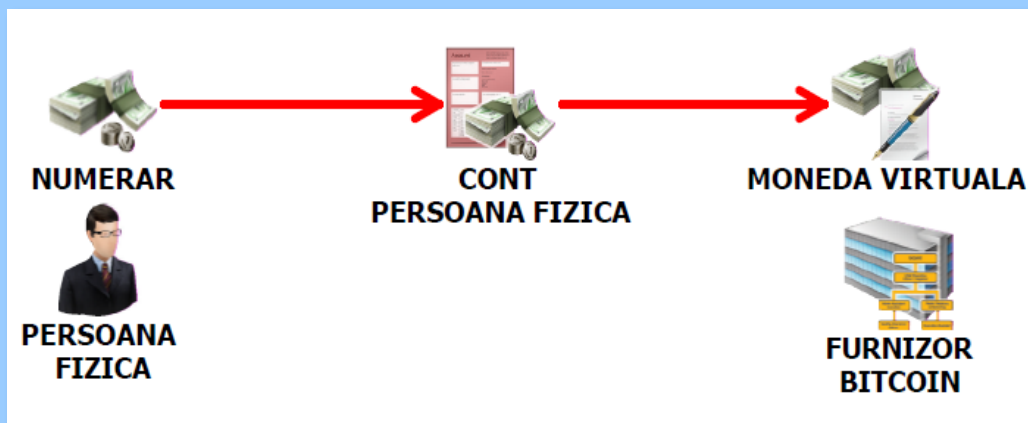
- Conturile aparținând unor persoane fizice nu înregistrează activitate financiară normală pentru profilul titularului de cont;
- Conturile înregistrează evoluții bruște ale sumelor încasate în numerar sau transferate din alte conturi;
- Operațiunile sunt urmate de transferul fondurilor colectate în conturile unor entități nerezidente specializate în vânzarea de monedă electronică, cu justificarea „achiziție BITCOIN”;
- Sursa declarată a fondurilor, pentru depunerile în numerar, este adesea „salarii”;
- Vârsta medie e persoanelor fizice implicate este de 27 – 30 ani;

MECANISME

- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

10. ÎNCASĂRI DE LA OPERATORI DE JOCURI DE NOROC ON-LINE, ÎN CONTURI APARTINÂND UNOR PERSOANE FIZICE, URMATE DE RETRAGEREA IMEDIATĂ A FONDURILOR ÎN NUMERAR

INDICATORI (specifici tipologiei)

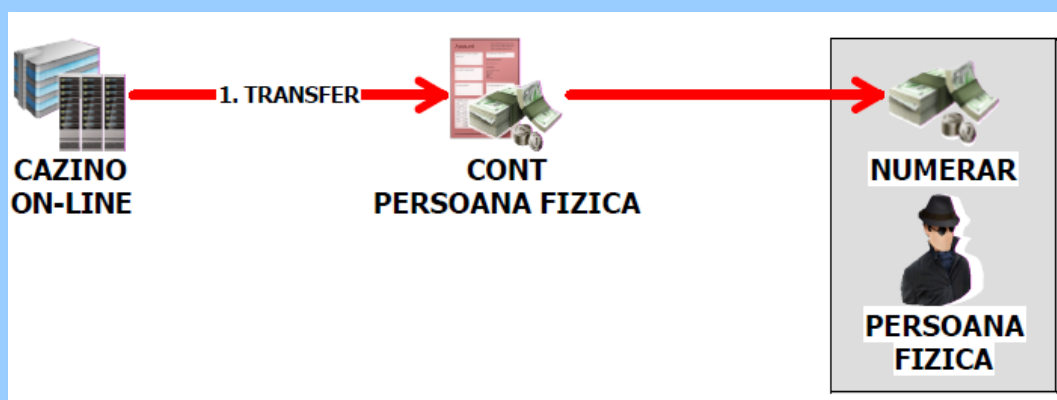
- Tranzacții neconforme cu profilul clientului;
- Sursa declarată a fondurilor la deschiderea contului nu corespunde cu originea, volumul și recurența încasărilor în cont;
- Depuneri multiple numerar în cont persoană fizică urmate de transfer către platforme de pariuri on-line;
- Încasări în conturi persoane fizice de la platforme pariuri on-line, urmate de retrageri numerar ATM și plăți comercianți;
- Concordanța între creditări și debitări cont în aceeași zi.

MECANISME

- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

11. ÎNCASĂRI DE LA PERSOANE SUSPECTATE DE LEGĂTURI CU ENTITĂȚI TERORISTE

INDICATORI (specifici tipologiei)

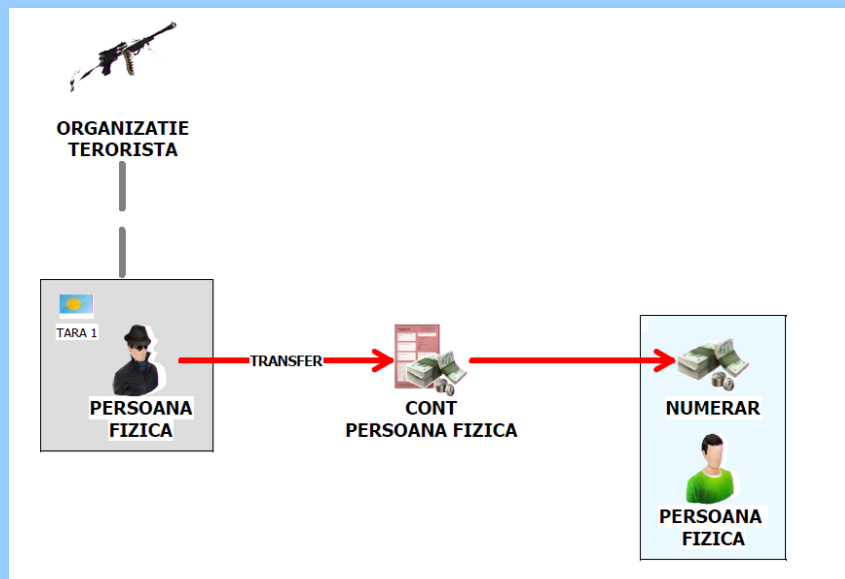
- Încasări de mică valoare de la ordonatori aparent fără legătura cu beneficiarul;
- Transferuri ordonate din jurisdicții cu risc ridicat din punct de vedere al terorismului;
- Prezența unor informații (publice sau primite de la autorități naționale de aplicare a legii) privind posibila implicare a ordonatorilor transferurilor în activități circumscrise fenomenului terorist.

MECANISME

- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;
- Folosirea sistemelor de transfer rapid de bani.

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

12. DIMINUAREA PATRIMONIULUI PERSOANEI JURIDICE, PRIN EXTERNALIZĂRI DE FONDURI SUB FORMA DE DOBÂNDĂ DATORATĂ SAU INTERPUNEREA UNOR PARTENERI COMERCIALI DIN ZONE OFF-SHORE

INDICATORI (specifici tipologiei)

- Contul persoanei juridice înregistrează încasări semnificative cu titlul „împrumut” în prima parte a zilei, urmate de rambursări de valori mai mari către ordonatorul inițial, în a doua jumătate a zilei, cu titlul „restituire împrumut pe termen scurt” și „dobânzi”;
- Operațiunile de mare valoare se efectuează exclusiv în relație cu entități din grup, înregistrate în jurisdicții care aplică un regim fiscal *relaxat*;
- Există concordanță între operațiunile de debitare și cele de creditare, acestea fiind înregistrate în aceeași zi;
- Contul persoanei juridice înregistrează operațiuni de transfer extern cu justificări comerciale (ex. „*contravaloare marfa*”), către entități din jurisdicții off-shore care au deschise conturi în altă țară decât cea de rezidență;

MECANISME

- Folosirea conturilor bancare deschise la instituții de credit din România;
- Folosirea conturilor bancare aparținând entităților afiliate înregistrate în străinătate.

INSTRUMENTE

- Folosirea unor entități din jurisdicții off-shore.

13. FOLOSIREA CONTURILOR UNOR PERSOANE FIZICE PENTRU ACHIZIȚIA DE VALORI MOBILIARE, CU FONDURI DE ORIGINE NECUNOSCUTĂ

INDICATORI (specifici tipologiei)

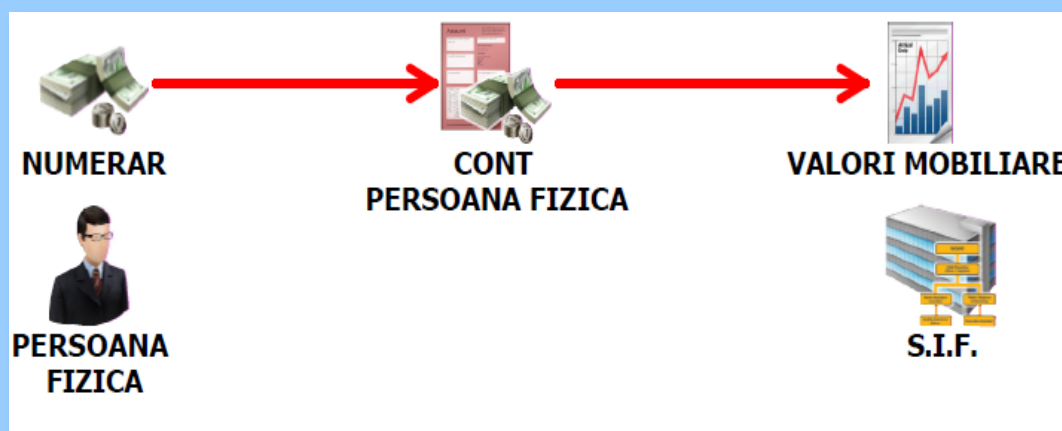
- Sume semnificative în numerar sunt depuse în conturile unor persoane fizice, operațiunile fiind urmate de transferuri către conturile unor societăți de investiții financiare;
- Există neconcordanță între volumele transferate de client și profilul acestuia;
- Nu există informații privind sursa fondurilor utilizate pentru tranzacțiile dedicate cumpărării de valori mobiliare;
- Există informații negative privind clientul și legăturile sale, la nivelul surselor deschise.

MECANISME

- Folosirea unor conturi deschise la instituții bancare în numele unor persoane fizice;

INSTRUMENTE

- Folosirea numerarului.

CARACTERISTICILE UNUI RTS BINE COMPLETAT:

1. CAPITOLUL I.A. - *Persoana juridică sau persoana fizică autorizată*

- subunitatea unde a avut loc operațiunea raportată este indicată clar;

2. CAPITOLUL II.A. & II.B. – *Persoana juridică & persoana fizică*

- clientul - persoană fizică/persoană juridică - raportat este identificat clar (câmpurile includ toate datele de identificare);

3. CAPITOLUL II.C. - *Informații despre conturile și subconturile clientului*

- conturile și subconturile clientului raportat sunt completate în format IBAN;

4. CAPITOLUL II.D. - *Informații despre legăturile clientului cu alte persoane fizice sau juridice*

- codul unic de înregistrare/codul numeric personal al persoanelor aflate în legătură cu clientul este completat corespunzător¹⁷;
- câmpul *tipul legăturii* este completat și corespunde descrierii din Capitolul III.D.;

6. CAPITOLUL II.F. - *Persoana care conduce tranzacția*

- persoana fizică ce conduce tranzacția este identificată în mod clar și complet. Numele și domiciliul sunt insuficiente în lipsa unui element numeric de identificare (ex. CNP, C.I., pașaport, permis de ședere, etc);

7. CAPITOLUL III.A. - *Descrierea tranzacției*

- câmpul *felul operațiunii* este completat și corespunde descrierii din Capitolul III.D.;

8. CAPITOLUL III.B. & III.C. - *Date despre ordonatorul, intermediarul sau beneficiarul tranzacției*

- ordonatorul / intermediarul / beneficiarul persoană fizică / juridică este clar identificat. Completarea țării de rezidență este insuficientă.

9. CAPITOLUL III.D. - *Descrierea elementelor neobișnuite / suspecte*

- Elementele de suspiciune sunt descrise pe larg și permit identificarea persoanelor pe care le menționează, dar care nu sunt cuprinse în Capitolul II.D. Totodată legătura clientului cu elementele de suspiciune este descrisă pe larg.

10. CAPITOLUL IV. - *Documente anexate și semnătura*

- Rulajele prevăzute de Decizia Plenului nr. 2742/2013, sunt transmise în forma și conținutul prevăzute de acest act normativ;
- Restul anexelor obligatorii, prevăzute de Decizia Plenului nr. 2742/2013, sunt transmise în forma și conținutul prevăzute de acest act normativ;
- Documentele xerocopiate sunt lizibile;
- Cât mai multă informație legată de RTS (inclusiv RTS-ul) este transmisă pe suporti optici (CD/DVD)/magnetici (floppy disk), iar datele pot fi accesate, sau RTS-ul este transmis prin sistemul de raportare on-line;
- Completarea numelui și telefonului de contact al persoanei care a întocmit RTS-ul sau al altei persoane care poate oferi informații suplimentare în legătura cu RTS-ul transmis.

Includerea unor detalii complete despre client (nume, adresa, număr de identificare/înregistrare, data nașterii, înregistrării, etc) garantează faptul ca OFICIUL deține informații corecte pentru interogarea propriilor baze de date, precum și pentru identificarea ordonatorilor/beneficiarilor tranzacțiilor. Folosind informațiile dintr-un RTS, OFICIUL poate accesa surse deschise pentru identificarea și confirmarea unor legături între persoane. Descrierea completă a comportamentului suspect, inclusiv a posibilei infracțiuni predicat, din care se estimează că provin fondurile implicate, prezintă o importanță deosebită și ajută foarte mult procesele analitice ale OFICIULUI.

¹⁷ Numele persoanelor este insuficient, întrucât nu permite o identificare fără echivoc a acestora

EXEMPLU DE CAZ BAZAT PE RTS-uri

La data de 01.07.2015, persoana fizica IL a solicitat sucursalei din București a unei instituții de credit, prin fax, inițierea unei plăți externe în valoare de 70.000 usd, către compania NHC din China, menționând pe dispoziția de plată externă „*transfer for deposits*”. Clientul a afirmat telefonic că dorește să achiziționeze un container de haine, sens în care a prezentat (prin fax) un contract cu beneficiarul NHC-China, având ca obiect „*servicii de marketing și suport vânzări*”.

Urmare analizei informațiilor privind clientul, entitatea raportoare a considerat ca suspecte următoarele elemente de fapt:

- Contul deținut de IL avea instituită măsura sechestrului asigurator pe o anumită sumă;
- Existau informații publice negative privind implicarea clientului în activități de criminalitate organizată pe teritoriul altui stat;
- Neconcordanțele existente între declarația verbală a clientului, documentele prezentate și declarația de pe dispoziția de plată externă aferentă transferului inițiat;
- Tranzacția nu se încadra în profilul tranzacțional al clientului.

Având în vedere elementele de suspiciune descrise, coroborate cu riscul ca fondurile implicate să părăsească sistemul financiar românesc (ieșind astfel din aria de competență a autorităților din România), în mod corect, entitatea raportoare a decis să nu efectueze operațiunea de transfer și să transmită un raport de tranzacții suspecte OFICIULUI.

Analiza informațiilor deținute sau disponibile OFICIULUI a scos în evidență faptul că:

- IL (clientul raportat) era subiect al unor investigații ale autorităților de aplicare a legii din SUA pentru coordonarea unui grup infracțional organizat, specializat în falsificarea de USD, persoana fiind condamnată de mai multe ori pe teritoriul statului Israel;
- IL era în legătură cu o altă persoană RF, ambele fiind cercetate pentru posibile infracțiuni de spălare de bani săvârșite pe teritoriul statului Liechtenstein;
- IL a fost identificat cu conturi în Elveția, Liechtenstein și Cipru. În cursul anului 2013, suma de 1.000.000 usd a fost transferată între conturile personale - din Elveția în Liechtenstein, ulterior fondurile fiind redirecționate către conturile personale din România. Parte din valoarea transferată a fost plasată în depozite, suma de 70.000 usd provenind dintr-un astfel de depozit;
- Potrivit informațiilor primite de la unitățile de informații financiare partenere, fondurile transferate de IL reprezintă produs al infracțiunilor comise de gruparea de criminalitate organizată pe care a coordonat-o.

Premisele menționate au fost considerate suficiente de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru suspendarea pe o perioadă de 48h a operațiunii de transfer și sesizarea imediată a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În termeni practici, pornind de la un raport de tranzacții suspecte, suma de 70.000 usd rezultată din infracțiuni săvârșite de o grupare de criminalitate organizată a fost blocată. În acest fel a fost prevenită ascunderea originii ilicite a fondurilor și intrarea subsecventă a produsului infracțional în posesia făptuitorului.

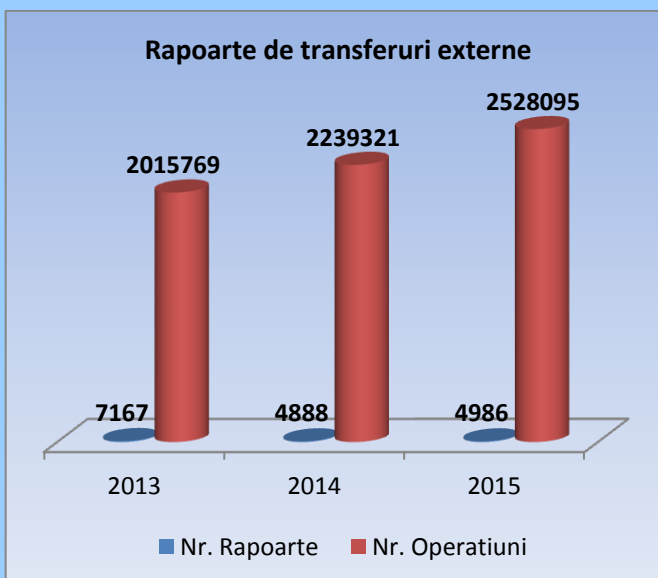
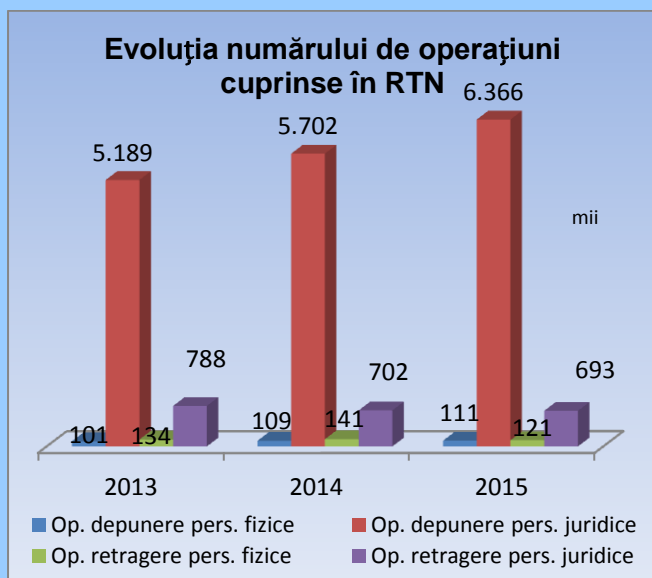
APORTUL INFORMAȚIONAL AL OFICIULUI ÎN SISTEM:

RAPOARTE DE TRANZACȚII CU NUMERAR (RTN)/TRANSFERURI EXTERNE (RTE)

Rapoarte de Tranzacții cu Numerar sunt transmise OFICIULUI atunci când o entitate raportoare efectuează operațiuni cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro, indiferent dacă tranzacția se realizează prin una sau mai multe operațiuni ce par a avea legătură între ele.

Rapoartele de Transferuri Externe sunt transmise OFICIULUI atunci când o entitate raportoare efectuează operațiuni de transfer transfrontalier, precum și operațiuni de plăți și încasări efectuate între rezidenți și nerezidenți pe teritoriul României cu sume în lei sau în valută a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro.

În anul 2015, entitățile raportoare au transmis OFICIULUI 8.224 rapoarte de tranzacții cu numerar și 4.986 rapoarte de tranzacții externe, pe ambele paliere înregistrându-se un trend ascendent. Totodată, atât numărul de operațiuni cât și sumele tranzacționate sunt în creștere față de intervalul anterior. Evoluția numărului de rapoarte și a celui de operațiuni este redată în graficele următoare:

În anul 2015, comparativ cu anul 2014, operațiunile de depunere numerar au crescut cu 11,5%, în timp ce operațiunile de retragere în numerar au scăzut cu 4,5%, față de anul 2014.

În urma analizei, se constată că 96,8% din operațiuni sunt efectuate de persoane juridice în timp ce persoanele fizice au efectuat restul de 3,2% din total.

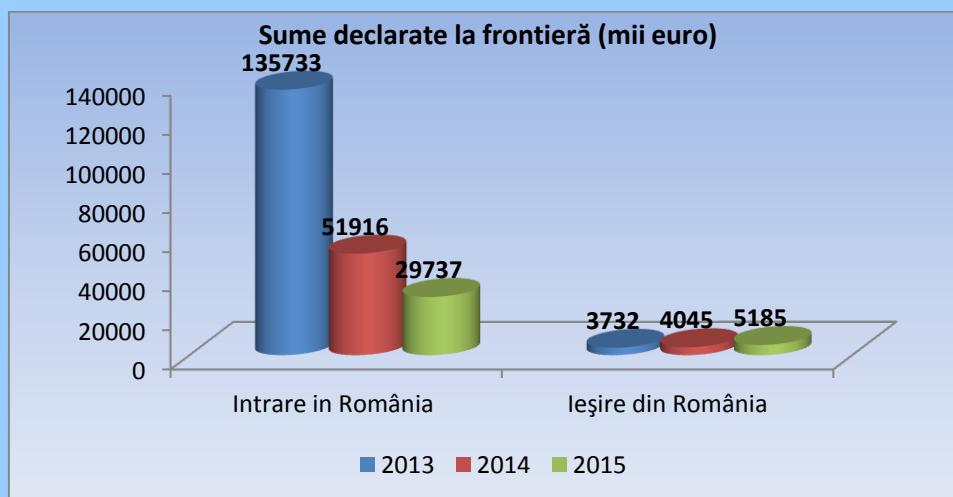
De asemenea, un trend ascendent se observă și în cadrul operațiunilor de transferuri externe unde se înregistrează o creștere de 1,2% față de anul precedent.

RAPOARTE PRIVIND NUMERARUL DEȚINUT LA INTRAREA/IEȘIREA DIN UNIUNEA EUROPEANĂ

În anul 2015, Autoritatea Națională a Vămirilor a transmis OFICIULUI rapoarte privind 889 de declarații ale persoanelor fizice privind numerarul deținut la intrarea/ieșirea din Uniunea Europeană. Evoluția acestora față de intervalul anterior este redată în graficul de mai jos:

Rapoartele privind numerarul deținut la intrarea/ieșirea din Uniunea Europeană sunt comunicate lunar OFICIULUI de către Agenția Națională de Administrare Fiscală și conțin informații cuprinse în declarațiile persoanelor fizice privind numerarul în valuta și/sau moneda națională care este egal sau depășește limita stabilită prin Regulamentul CE nr. 1889/2005

Nivelul sumelor declarate la intrarea în România înregistrează o scădere de peste 62% față de intervalul anterior, dar se menține totuși o diferență negativă de peste 92% între sumele declarate la intrare și cele declarate la ieșirea din România.

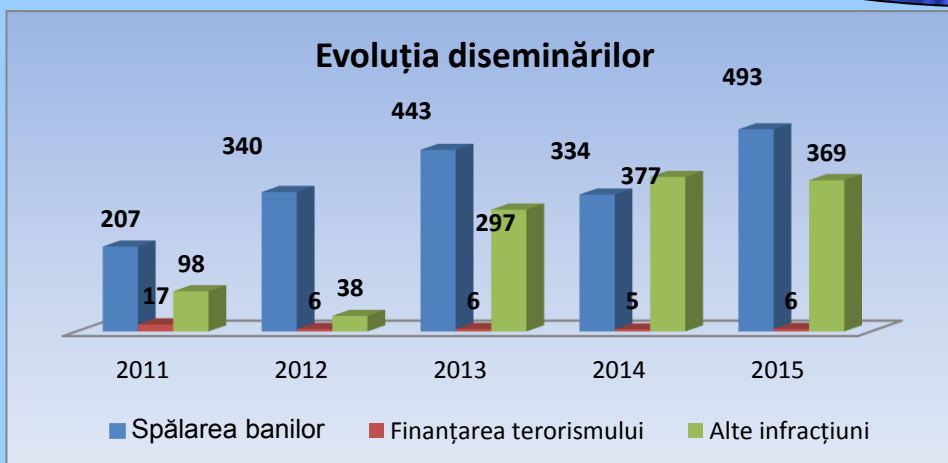
Analiștii OFICIULUI integrează informațiile financiare transmise de entitățile raportoare în baza Legii nr. 656/2002, cu alte date disponibile în scopul generării unor produse de informare cu valoare pentru efortul investigativ al agențiilor de aplicare a legii.

Diseminările noastre conțin informații specifice menite să identifice persoane fizice și juridice, precum și conturi și informații privind tranzacții. Atunci când instituția constată existența unor indicii temeinice de spălare a banilor diseminează informațiile Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar în cazul în care sunt identificate indicii temeinice de finanțare a terorismului, va disemina informațiile și Serviciului Român de Informații.

Totodată, când se constată existența unor indicii temeinice de săvârșire a altor infracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, OFICIUL sesizează organul competent să investigheze astfel de infracțiuni.

În anul 2015, OFICIUL a diseminat 851 de produse de informare către agențiile de aplicare a legii, după cum urmează:

- 499 diseminări - Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- 6 diseminări - Serviciului Român de Informații;
- 369 diseminări – altor organe competente.

Analizând concluziile desprinse din analizele financiare efectuate în anul 2015 a rezultat că, din totalul sesizărilor înaintate organelor de cercetare penală, principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în 64% din cazurile în care au fost relevate indicii temeinice cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În alte 9% din cazuri au fost evidențiate infracțiuni de criminalitate organizată, în 11,5% infracțiuni din codul penal, în 7,5% - infracțiuni prevăzute de Legea 31/1990 privind societățile comerciale, în 5% infracțiuni de corupție.

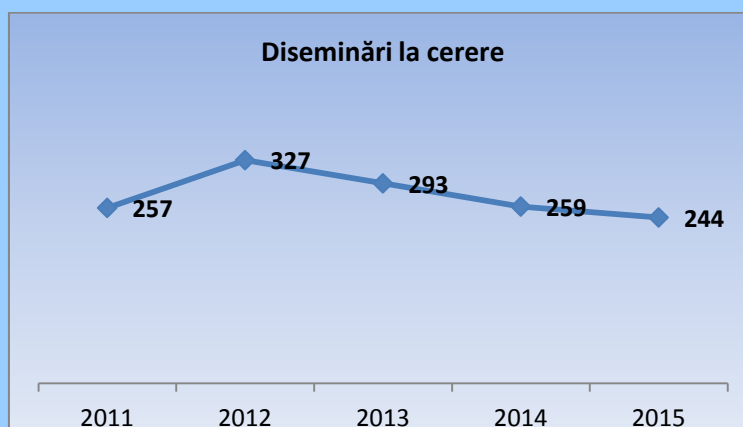
Cât privește diseminările transmise organelor competente pentru identificarea unor indicii de săvârșire a altor infracțiuni decât spălarea banilor, infracțiunile informatice sunt cele mai prezente, urmate de evaziune fiscală, înșelăciune și proxenetism+prostituție.

Diseminările enumerate conțin inclusiv cazurile în care OFICIUL, în virtutea mandatului acordat, a dispus suspendarea efectuării unor operațiuni ce aveau ca scop spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

În anul 2015, pe fondul prezenței unor suspiciuni rezonabile de spălare de bani, au fost suspendate un număr de 37 tranzacții financiare, în cuantum total de 7.514.678 echivalent euro (3.674.368 USD, 2.887.035 euro, 744.545 lei și 42.201 GBP).

În plus, OFICIUL a sporit efortul său de susținere a nevoilor de informare ale agențiilor de aplicare a legii, în investigațiile proprii ale acestora. Astfel, în anul 2015, instituția a răspuns prompt, prin furnizarea de informații financiare, la un număr de 244 solicitări venite din partea organelor de urmărire penală competente.

Evoluția acestui indicator este redată în graficul de mai jos.

Trebuie reținut faptul că toate aceste categorii de infracțiuni aduc atingere serioasă valorilor sociale protejate de legea penală și în subsecvent securității cetățenilor români și stabilității sistemului financiar românesc. Astfel, obiectivul OFICIULUI este de a sprijini investigațiile în cazul infracțiunilor grave.

3. OFICIUL - AUTORITATE DE SUPRAVEGHERE:

Activitatea de supraveghere desfasurată la nivelul OFICIULUI are două componente:

- **supravegherea off-site** a entităților raportoare care intră în responsabilitatea OFICIULUI. Activitatea se efectuează la sediul instituției în baza unui instrument analitic prestabilit la nivelul institutiei și reprezintă abordarea pe baza de risc în raport cu expunerea entităților raportoare față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;
- **supravegherea on-site** a entităților raportoare care intră în responsabilitatea OFICIULUI. Activitatea reprezintă în fapt efectuarea acțiunilor de verificare și control desfășurate în baza supravegherii off site, a sesizărilor primite de OFICIU (altele decât Rapoartele de Tranzacții Suspecte), a sesizărilor din oficiu și a solicitărilor Direcției de Analiză și Prelucrare a Informațiilor.

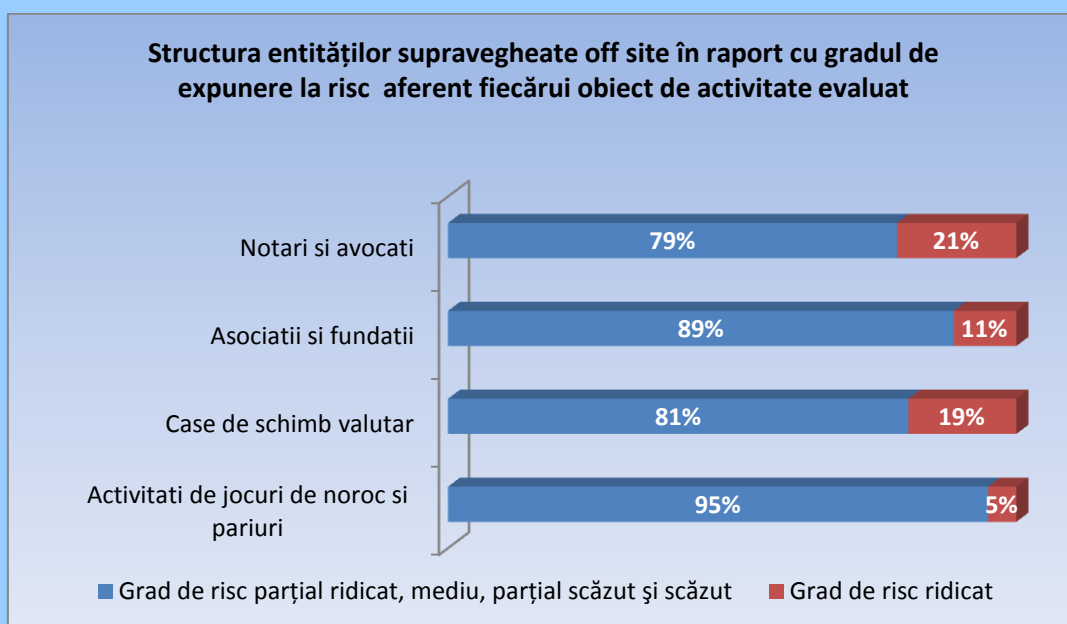

SUPRAVEGHEREA OFF-SITE

Activitatea de supraveghere off site a entităților raportoare care nu au o autoritate de supraveghere prudențială proprie reprezintă abordarea supravegherii pe bază de risc implementată la nivelul instituției și se realizează prin evaluarea gradului de expunere al acestor entități la riscul de spălarea banilor și finanțarea terorismului, pe baza datelor și informațiilor existente la nivelul ONPCSB.

La nivelul anului 2015, a fost supravegheat off-site un număr total de **6.558 de entități raportoare**, din **MUNICIPIUL BUCUREȘTI și județele ILFOV, DOLJ, BRASOV, SIBIU, CLUJ, IAȘI, CONSTANȚA și TIMIȘ** astfel:

Obiectul principal de activitate	Nr. entități
Activități de jocuri de noroc și pariuri – CAEN 9200	824
Activități de intermediere a tranzacțiilor financiare – CAEN 6612 (case de schimb valutar)	324
Asociații și fundații	461
Profesii juridice liberale – notari și avocați	4.949
TOTAL:	6.558

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE ON-SITE

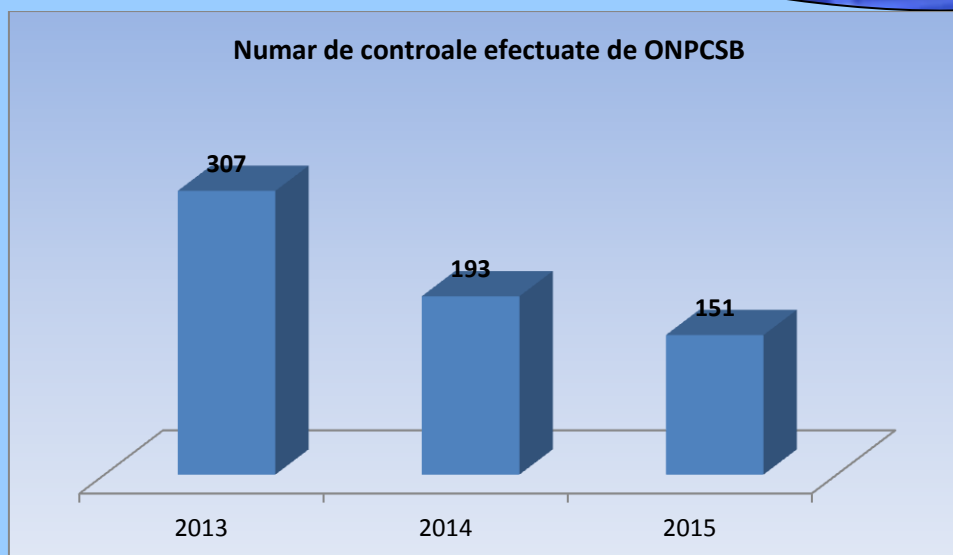
Activitatea de supraveghere on-site reprezintă acțiunile de verificare și control efectuate la sediile entităților raportoare.

Elementele generatoare ale acțiunilor de verificare și control ale ONPCSB sunt:

- activitatea de supraveghere off-site;
- sesizările primite de la alte autorități competente sau de la terți, altele decât rapoartele de tranzacții suspecte;
- sesizările din oficiu ca urmare a informațiilor obținute în timpul activităților de analiză specifică și/sau de verificare și control.

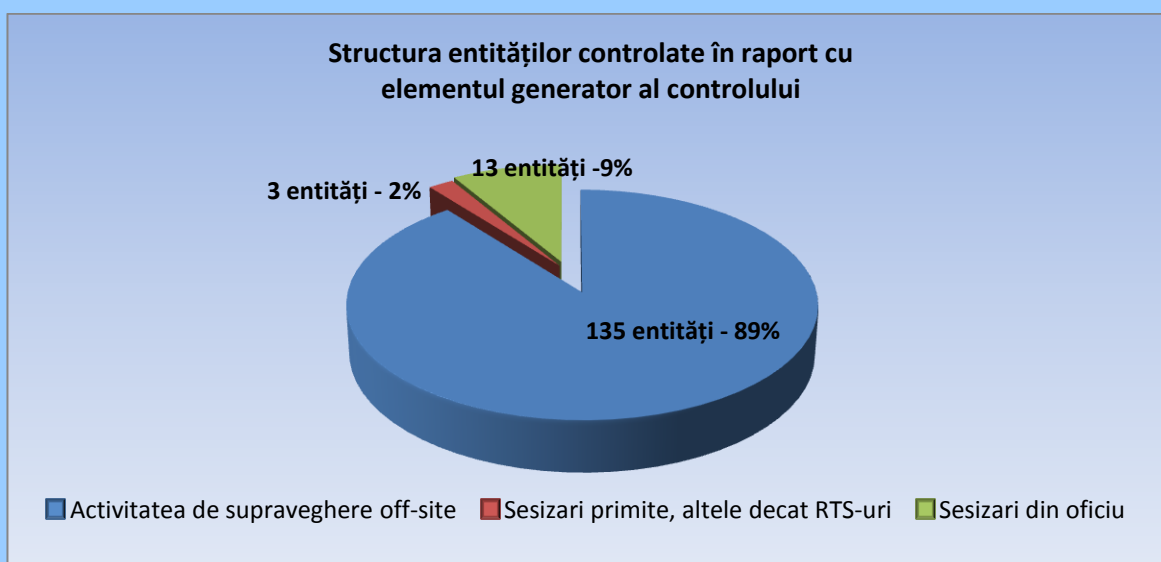
În cursul anului 2015, ONPCSB a efectuat acțiuni de verificare și control pentru un număr de **151 entități raportoare**, indicator ușor în scădere față de anul precedent, **ca urmare a creșterii semnificative a numărului de entități supravegheate off site**, a creșterii gradului de complexitate al activității de supraveghere on site, în condițiile îmbunătățirii rezultatelor obținute, precum și a specificului obiectelor de activitate supravegheate on site, astfel:

Graficul de mai jos prezintă situația acțiunilor de verificare și control efectuate în perioada 2013-2015.

Elementul principal generator al activității de verificare și control a fost rezultatul obținut din activitatea de supraveghere off site, în baza căruia s-au efectuat 89% din totalul acțiunilor de verificare și control desfășurate în cursul anului 2015, astfel:

Elemente generatoare ale acțiunilor de verificare și control	Nr. entități controlate
Activitatea de supraveghere off-site	135
Sesizări primite, altele decât RTS-uri	3
Sesizări din oficiu	13
TOTAL:	151

Acțiunile de control ale ONPCSB urmăresc verificarea modului de respectare a Legii nr. 656/2002 (r) de către entitățile raportoare, fiind menite a crește gradul de conștientizare față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Astfel, această componentă din activitatea de supraveghere on site se încadrează, printre alte activități specifice, în capacitatea instituției de a preveni spălarea banilor.

În aceeași măsură, acțiunile de control ale ONPCSB urmăresc și identificarea operațiunilor financiare suspecte de spălare a banilor efectuate de către entitățile controlate, această componentă din activitatea de supraveghere on-site încadrându-se, printre alte activități specifice, în capacitatea instituției de combatere a spălării banilor.

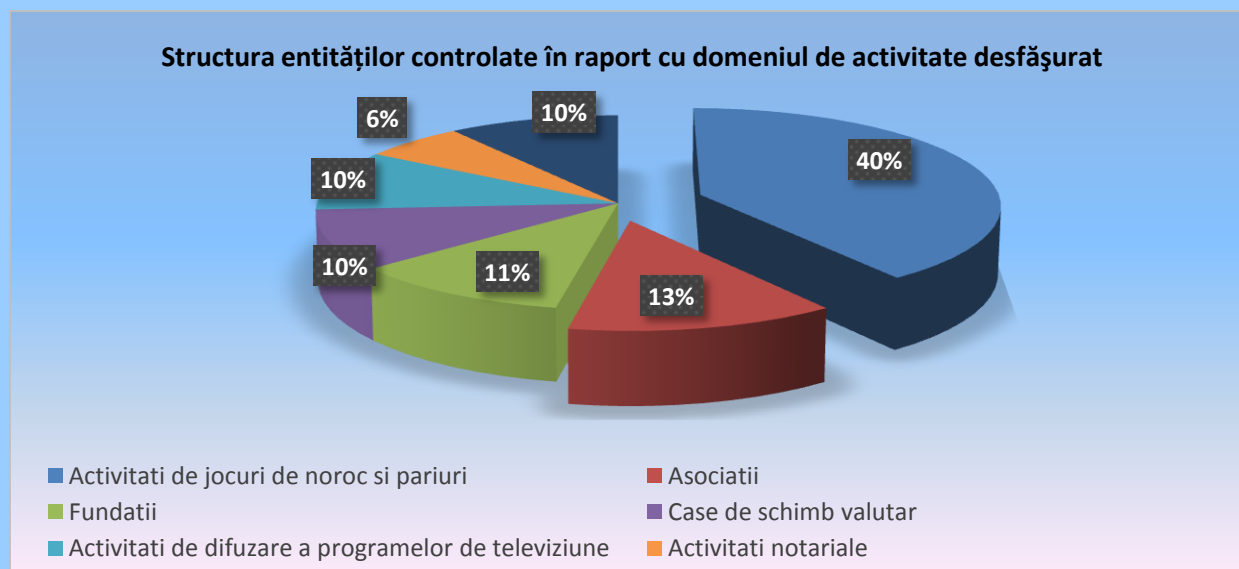
Din entitățile controlate de către ONPCSB, pentru un număr de **27 de entități controlate**, au fost identificate **suspiciuni sau indicii temeinice de săvârșire a infracțiunii de spălare de bani și/sau a altor infracțiuni (evaziune fiscală, înșelăciune, fals și uz de fals, gestiune frauduloasă, corupție, abuz în serviciu, delapidare și infracțiuni din legea societăților comerciale nr. 31/1990, din reglementările în domeniul achizițiilor publice, din Directiva Europeană nr. 2009/110/CE etc)**, astfel:

Entități controlate la care au fost identificate suspiciuni sau indicii temeinice de spălare a banilor și/sau alte infracțiuni, provenite din:	Nr. entitati controlate
Activitatea de supraveghere off-site	15
Sesizari primite, altele decat RTS-uri	2
Sesizari din activitatea specifică a Direcției Supraveghere și Control	10
TOTAL:	27

Din cele **151 de entități controlate** de către ONPCSB, un număr de **52 entități au fost sancționate** pentru nerespectarea prevederilor Legii nr. 656/2002 (r), astfel:

Entități controlate – TOTAL:	151
Entități sancționate	52
Sanțiuni aplicate, din care:	61
Amenzi	29
Avertismente	32
Cuantum sancțiuni	425.000 lei

Principalele domenii de activitate vizate în activitatea de supraveghere on-site desfășurată de OFICIU în anul 2015, au fost: *activități de jocuri de noroc și pariuri (61 entități), asociații și fundații (35 entități) și case de schimb valutar (15 entități).*

CONFORMITATEA ENTITĂȚILOR RAPORTOARE – EVOLUȚII

A acțiunile de control ale OFICIULUI urmăresc verificarea modului de respectare a Legii nr. 656/2002 (r) de către entitățile raportoare, fiind menite a crește gradul de conștientizare față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

Astfel, această componentă din activitatea de supraveghere on-site se încadrează, printre alte activități specifice, în capacitatea instituției de a preveni fenomenul spălării banilor și finanțării terorismului, prin:

- **identificarea operațiunilor/circuitelor suspecte de spălare a banilor** efectuate de către/prin intermediul entităților controlate;

- **verificarea modului de respectare a Legii nr. 656/2002 (r)** de către entitățile raportoare (conformitatea la lege), având ca rezultat creșterea gradului de conștientizare a entităților raportoare față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

- **aplicarea sancțiunilor contravenționale** ca măsuri coercitive luate ca urmare a necunoașterii/neaplicării corespunzătoare a prevederilor legale în domeniu, ce au ca rezultat imediat conformarea la lege și ca rezultat colateral, fonduri suplimentare la bugetul de stat;

- **realizarea instruirilor reprezentanților entităților** controlate cu privire la prevederile Legii nr. 656/2002 (r) și a modului de interpretare a acestora;

- **crearea premiselor realizării** întâlnirilor de lucru cu reprezentanții structurilor de conducere a diverselor profesii liberale, încheierea de noi protocoale cu aceștia, precum și actualizarea/îmbunătățirea celor existente;

- **creșterea gradului de conștientizare** a entităților raportoare cu privire la importanța respectării prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

3. OFICIUL – AUTORITATE CU ATRIBUȚII ÎN IMPLEMENTAREA REGIMULUI SANȚIUNILOR INTERNAȚIONALE:

În conformitate cu dispozițiile articolelor 12 (1¹), 13 și 17 (1) din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale*, aprobată prin *Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare*, precum și cu cele ale art. 6, art. 10 și art. 11 din *Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare*, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor are calitatea de:

- **autoritate competentă să primească notificări, să primească și să soluționeze cereri de autorizare a efectuării unor transferuri de fonduri și servicii financiare**, în scopul prevenirii proliferării nucleare.

Restricțiile privind anumite transferuri de fonduri și servicii financiare către și din Iran sunt stabilite prin *Decizia Consiliului 2010/413/PESC din 26 iulie 2010 privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140/PESC, cu modificările și completările ulterioare* și prin *Regulamentul (UE) nr. 267/2012 privind măsuri restrictive asupra Iranului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 961/2010, cu modificările și completările ulterioare*.

- **autoritate de supraveghere** privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale pentru persoanele fizice și juridice din domeniul de activitate al Oficiului, conform legislației în vigoare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

- **membru în Consiliul Interinstituțional**, înființat pentru asigurarea cadrului general de cooperare în domeniul punerii în aplicare în România a sancțiunilor internaționale.

- **membru în Centrul de Cooperare Operativă Antiteroristă – CCOA**, prin care se asigură coordonarea tehnică a Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului - SNPCT;

În acest context menționăm faptul că la data de 14 iulie 2015, Grupul UE 3+3¹⁸ a convenit împreună cu Iranul, adoptarea unui *Plan Comun de Acțiune*, prin care au fost suspendate succesiv, până în ianuarie 2016, o parte din sancțiunile impuse Iranului.

„Planul Comun de Acțiune” include suspendarea următoarelor sancțiuni impuse Iranului:

- furnizarea serviciilor de transport de petrol iranian neprelucrat, precum și de asigurări/reasigurări pentru acestea, inclusiv pentru state terțe;
- importul, achiziționarea sau transportul de produse petrochimice iraniene și furnizarea de servicii conexe, precum finanțarea, asistență financiară, asigurare și reasigurare;
- comerțul cu aur și alte metale prețioase cu guvernul iranian, autoritățile publice și Banca Centrală Iraniană sau persoane și entități care acționează în numele acestora, precum și servicii conexe: transport, asistență tehnică sau servicii de brokeraj, finanțare sau asistență financiară.

La 20 iulie 2015, Consiliul de Securitate al O.N.U. a adoptat Rezoluția 2231 (2015) prin care s-a aprobat Planul comun de acțiune cuprinzător.

La 18 octombrie 2015, Uniunea Europeană a adoptat actele legale prin care vor fi suspendate toate sancțiunile economice și financiare adoptate de UE în legătură cu programul nuclear iranian:

❖ **Decizia 2015/1863/PESC** de modificare a Deciziei 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului;

❖ **Regulamentul (UE) 2015/1861** de modificare a Regulamentului (UE) nr. 267/2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului;

❖ **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1862** privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 267/2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului.

¹⁸ Grupul UE3+3 este alcătuit din: China, Franța, Germania, Federația Rusă, Regatul Unit al Marii Britanii și Statele Unite ale Americii, cu sprijinul Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politică de securitate;

Cele trei acte normative au intrat în vigoare la 19 octombrie 2015, dar se vor aplica de la data la care Consiliul European va lua act, cel mai probabil pe parcursul anului 2016, de faptul că directorul general al AIEA va prezenta Consiliului guvernatorilor IAEA și Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite un raport care confirmă faptul că Iranul a luat măsurile prevăzute la punctele 15.1-15.11 din anexa V la JCPOA.

Data aplicării se publică în aceeași zi în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, fiind pe agenda Consiliului European pentru anul 2016.

De asemenea, atribuțiile îndeplinite de O.N.P.C.S.B. privind modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale au fost reglementate și prin:

- *Normele privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale*, aprobate prin H.G. nr. 603/2011;

- *Ordinul Președintelui O.N.P.C.S.B. nr. 81/2015 privind aprobarea Normelor metodologice de efectuare a notificărilor și de soluționare a cererilor de autorizare a efectuării unor transferuri de fonduri*, publicat în Monitorul Oficial nr. 389 din 4 iunie 2015.

Prin acest document a fost abrogat *Ordinul Președintelui O.N.P.C.S.B. nr. 44/2014*, în contextul modificărilor adoptate la nivelul Uniunii Europene în cadrul regimului de măsuri restrictive referitor la Iran, prevăzut în *Decizia 2010/413/PESC a Consiliului privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și în Regulamentul (UE) nr. 267/2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului*.

Respectând cadrul legal specific privind prevenirea și combaterea terorismului, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a întreprins următoarele măsuri:

- Participarea activă în cadrul dezbaterilor susținute în cadrul CCOA¹⁹;
- Contribuția activă și constantă a Oficiului în vederea punerii în aplicare a **Planului de acțiune** adoptat pentru implementarea obiectivelor **Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului**;
- Contribuția activă la procesul coordonat de M.A.E. privind Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, concretizată prin participarea la prima reuniune a Comitetului de Experți al Consiliului Europei privind luptătorii teroriști străini (COD-CTE), la Strasbourg, Franța, în februarie 2015, precum și la reuniunile organizate la sediul M.A.E.
- Realizarea și dezvoltarea schimbului de date și informații cu toate autoritățile, instituțiile și componentele mecanismului național de prevenire și combatere a finanțării terorismului;
- Realizarea unor analize de vulnerabilitate în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului;
- Intensificarea activităților de evaluare și actualizare operativă a profilurilor de risc și a indicatorilor de risc specific, în funcție de evoluțiile înregistrate în plan real;
- Analizarea cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului, finalizându-se cu propuneri concrete formulate în vederea modificării și completării cadrului normativ în domeniu.
- Instruirea entităților raportoare în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului.

¹⁹ Centrul de coordonare operativă antiteroristă, reglementat prin *Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare*;

Implementarea regimurilor sancțiunilor internaționale în România:

În ceea ce privește implementarea regimului sancțiunilor internaționale în România, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a întreprins următoarele măsuri:

- Publicarea Rezoluțiilor Consiliului de Securitate al O.N.U., a Pozițiilor Comune și a Regulamentelor U.E. pe site-ul oficial al instituției, la adresa www.onpcsb.ro, în secțiunile “*Combaterea Finanțării Terorismului*” și “*Sanctiuni Internaționale*”²⁰;
- Verificarea persoanelor/entităților listate în bazele de date interne și în cele la care Oficiul are acces direct, în cadrul măsurilor restrictive de aplicare a sancțiunilor internaționale (221 persoane fizice, având 374 alias-uri și 36 persoane juridice, cu 40 alias-uri);
- Informarea entităților raportoare prin intermediul sesiunilor de instruire organizate periodic de către O.N.P.C.S.B., pe linia de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și de implementare a regimului sancțiunilor internaționale, fiind organizate 32 sesiuni de instruire;
- De asemenea, pe linia aplicării regimului sancțiunilor internaționale împotriva Iranului și în conformitate cu prevederile *O.U.G. nr. 202/2008, aprobat prin Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare*, precum și cu cele ale *Regulamentului (UE) nr. 267/2012, cu modificările și completările ulterioare*:
 - S-au înregistrat **2 cereri de autorizare** privind transferurile de fonduri, efectuate prin mijloace electronice, iar una dintre ele a fost soluționată prin emiterea de către Oficiu a autorizației prealabile. Cea de-a doua cerere avea ca obiect un transfer cu o valoare sub pragul de autorizare prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 267/2012, astfel încât nu intra sub incidența dispozițiilor privind obligația de autorizare;
 - s-au primit **43 notificări** privind transferuri de fonduri către sau din partea unei „persoane, entități sau organism iranian”;
 - s-au emis **16 puncte de vedere** formulate în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 202/2008, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la contribuția Oficiului la măsurile adoptate de România în vederea punerii în aplicare a regimurilor de sancțiuni internaționale, în special privind realizarea operațiunilor comerciale cu Iranul;
 - s-au elaborat **4 materiale** cu privire la contribuția Oficiului la Raportul înaintat de România în conformitate cu art. 44, alin. (1) din Regulamentul UE nr. 267/2012 privind măsurile restrictive împotriva Iranului, transmise Ministerului Afacerilor Externe;
- colaborarea cu Banca Națională a României în scopul aplicării sancțiunilor internaționale în România și a soluționării posibilelor încălcări ale dispozițiilor Regulamentului (UE) nr. 267/2012 de către entitățile aflate în supravegherea B.N.R.
- **Cooperarea cu toate autoritățile competente** pentru eficientizarea implementării sancțiunilor internaționale, prin participarea activă la reuniunile periodice ale Consiliului Interinstituțional. În acest context, precizăm că reprezentanții OFICIULUI au participat la un număr de **9 reuniuni ale Consiliului Interinstituțional privind Implementarea Sancțiunilor Internaționale**, în perioada menționată.

²⁰ În conformitate cu măsurile aferente punctului 2.4. – Blocarea fondurilor folosite pentru finanțarea terorismului (SR III), din Planul de acțiune aferent Raportului privind evaluarea României în domeniul CSB/CFT, aprobat de Guvernul României prin Memorandumul nr. 3591/22.08.2014;

4. OFICIUL – COORDONATOR AL SISTEMULUI INSTITUȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI:

INIȚIATIVE LEGISLATIVE

În cursul anului 2015, au intrat în vigoare Directiva (UE) 849/2015²¹ și Regulamentul (UE) 2015/847²², instrumente legislative în al căror proces de negociere OFICIUL a avut rolul de coordonator tehnic național.

OFICIUL este, totodată, și punct de contact unic național în ceea ce privește transpunerea în legislația românească a celor două acte normative europene, celelalte instituții competente fiind Ministerul Justiției, Banca Națională a României, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul Român de Informații, Ministerul Afacerilor Interne.

În cursul anului 2015, OFICIUL a monitorizat și raportat către Ministerul Afacerilor Externe stadiul transunerii în legislația națională a prevederilor art. 8 din Directiva 2010/78/UE²³ a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010.

În anul 2015, OFICIUL a continuat demersurile în procesul de modificare legislativă a Legii nr.656/2002, republicată, prin parcurgerea procedurii legislative pentru adoptarea unui proiect de act normativ ce reglementează delimitarea atribuțiilor autorităților de supraveghere menționate în Legea nr.656/2002, republicată, prin prisma noilor atribuții ce derivă din modificarea Directivei 2005/60/CE prin Directiva 2010/78//CE, precum și înlocuirea sintagmei „autorități de supraveghere” din cuprinsul Legii nr.656/2002, republicată, cu sintagma „Autoritatea de Supraveghere Financiară”, proiect care, în prezent, se află în discuții în comisiile de specialitate din Parlamentul României. Proiectul de act normativ vizează, de asemenea, conformitatea prevederilor Legii nr. 656/2002, republicată, la standardele internaționale în domeniu – prin prisma recomandărilor formulate ca urmare a derulării Celei de-a IV-a misiuni de evaluare a Consiliului Europei privind situația din România în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, care a avut loc în perioada 27 mai – 02 iunie 2013, la București. **Proiectul de act normativ se află în proces de dezbatere în Parlamentul României –Camera Deputaților (Pl-x 337/2013), fiind retrimis la nivelul comisiilor de specialitate.**

De asemenea, începând din anul 2015, OFICIUL este implicat în procesul de transpunere în legislația națională a noilor reglementări UE privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, respectiv **Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015, cu termen limită de implementare 26 iunie 2017.**

²¹ privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (...)

²² privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006

²³ de modificare a Directivelor 98/26/CE, 2002/87/CE, 2003/6/CE, 2003/41/CE, 2003/71/CE, 2004/39/CE, 2004/109/CE, 2005/60/CE, 2006/48/CE, 2006/49/CE și 2009/65/CE cu privire la competențele Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), ale Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru asigurări și pensii ocupaționale) și ale Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe)

Totodată, în perioada de referință au fost emise următoarele acte normative:

- *Ordinul Președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 81/19 mai 2015 privind aprobarea Normelor metodologice de efectuare a notificărilor și de soluționare a cererilor de autorizare a efectuării unor transferuri de fonduri;*
- *Ordinul Președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 182/24 noiembrie 2015 privind modificarea Ordinului viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, al ministrului administrației și internelor și al președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 663/110/76/2012 pentru aprobarea componenței Comisiei de autorizare a activității de schimb valutar*

Reprezentarea OFICIULUI în fața instanțelor judecătorești în vederea soluționării cauzelor ce au avut ca obiect plângeri contravenționale, reprezintă componenta finală a ansamblului de activități preventive desfășurate prin supravegherea entităților raportoare off și on-site, precum și întocmirea tuturor actelor de procedură necesare. În cursul anului 2015, activitatea pe plan procesual s-a concretizat într-un total de **18 de dosare**. Din acest număr de dosare, **nu a existat vreun caz de decădere din drepturile pe care procedura civilă le acordă sub beneficiul unui termen și nicio hotărâre de anulare a proceselor-verbale încheiate de agenții constatatori ai OFICIULUI**. În egală măsură, reprezentarea efectivă a intereselor instituției în fața instanțelor de judecată, prin participarea la ședințele de judecată, s-a realizat exclusiv la nivelul Municipiului București, încercând astfel reducerea la maximum a cheltuielilor efectuate cu ocazia deplasărilor în teritoriu.

Totodată, menționăm că personalul de specialitate de la nivelul OFICIULUI a analizat și rezoluțiile / ordonanțele procurorului emise în dosarele penale constituite ca urmare a sesizărilor transmise PICCJ în temeiul dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 656/2002, republicată, cu modificările ulterioare și a elaborat **un număr de 8 plângeri împotriva unor astfel de rezoluții/ordonanțe**.

Alte activități specifice în plan juridic:

- asigurarea asistenței juridice de specialitate în relațiile OFICIULUI cu terții, prin participare la grupuri de lucru /comisii;
- acordarea consultanței de specialitate persoanelor prevăzute de dispozițiile art. 10 din Legea nr. 656/2002, republicată, și altor autorități și instituții, cu referire la modul de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului;
- avizarea proiectelor de acte normative inițiate, potrivit legii, de către OFICIU sau de către alte autorități publice;
- avizare pentru legalitate a actelor administrative ale președintelui OFICIULUI și a contractelor civile și comerciale prin care este angajată răspunderea patrimonială a OFICIULUI.

COOPERAREA INTERNĂ

Obiectivul central al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în anul 2015 a vizat întărirea cooperării cu toate autoritățile de aplicare a legii și consolidarea capacității sale operaționale, premisa necesară funcționării sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, prin următoarele acțiuni întreprinse:

- Menținerea permanentă, consecventă a dialogului profesional cu Parchetul de pe Lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, beneficiarul sesizărilor instituției noastre.
- Semnalarea, reciprocă, asupra evoluției fenomenului spălării banilor, a tendințelor, modalităților de acțiune și posibilităților investigative, evitarea tendinței de supraalimentare cu informații insuficient documentate.
- Implicarea activă în acest proces a structurilor specializate în combaterea fraudelor și a criminalității organizate, respectiv a poliției competente în efectuarea cercetării penale a faptelor de spălare a banilor.
- Implicarea ONPCSB în activitatea grupului operativ pentru combaterea evaziunii fiscale și a contrabandei, având în vedere că aceste fapte sunt principalele surse de fonduri ilicite supuse procesului de reciclare - GIS.
- Adaptarea permanentă a metodelor și procedurilor de gestionare și analiză a informației la cele mai bune standarde în materie și folosirea tot mai activă a sistemelor informatice în această activitate.
- Identificarea unor soluții eficiente privind transmiterea, într-o formă structurată, a datelor și informațiilor financiare solicitate de O.N.P.C.S.B.;

Luând în considerare specificul activității de analiză a informațiilor financiare, precum și caracteristicile deosebite ale produselor de analiză dezvoltate la nivelul OFICIULUI, în cursul anului 2015, specialiștii din cadrul OFICIULUI au participat, în calitate de lectori, la o serie de conferințe și seminarii, după cum urmează:

Anul 2015	Eveniment
Ianuarie	“Bilanțul de activitate al Direcției de Combatere a Criminalității Organizate pe anul 2014” , eveniment organizat de către Ministerul Administrației și Internelor;
Martie	Conferința “Soluții eficiente de luptă împotriva corupției și a fraudei” organizată de Institutul de Control Intern; Conferința ordinară anuală a Camerei Auditorilor Financiar din România; Conferința „Lobby, de la teorie la practică. Implicații asupra politicilor publice, mediului de afaceri și ONG-urilor în România” organizată de Institutul European din România
Mai	Conferința Internațională “Rolul piețelor financiare nebancaire în creșterea economică” organizată de Autoritatea de Supraveghere Financiară;
Septembrie	„Cursurile Colegiului Național de Informații din cadrul Academiei Naționale de Informații “Mihai Viteazul”, sub egida Serviciului Român de Informații pentru programele de formare și dezvoltare profesională - Cursul - “Dimensiunea financiar-bancară a securității economice” ediția 2015; Conferința “Corupția și infracțiunile economice, Urmărirea traseului financiar” organizat de către Direcția Națională Anticorupție
Octombrie	„Conferința de Control Intern Sector Public” organizată de Institutul de Control Intern Ședința de lucru privind infracțiunea de spălare a banilor , eveniment organizat de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin; Cel de al IV-lea Congres al profesiei de auditor financiar din România

Noiembrie	<p>Conferința cu tema "Ziua Profesiilor Liberale din România", organizat de Uniunea Profesiilor Liberale din România;</p> <p>Conferința „CYBERTHREATS&CYBERSECURITY DAY Ediția a II-a”, organizată de Institutul Bancar Român;</p> <p>Raportul annual al Consiliului Concurenței intitulat „Mediul Concurențial românesc – evoluții în sectoare esențiale”;</p> <p>Conferința cadru „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului” eveniment organizat de Facultatea de Drept a Universității București în cadrul proiectului intitulat „Parteneri ai Justiției în România”;</p>
Decembrie	<p>„Cel de-al IX-lea Colocviu Franco-Român” organizat de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și Consiliul Superior al Notariatului Francez.</p>

În planul cooperării interinstituționale amintim și implicarea OFICIULUI la activitățile dedicate formării profesionale organizate la nivelul unor proiecte cu finanțare externă, după cum urmează:

Proiectul „Întărirea capacității autorităților de aplicare a legii de a combate fraudele intra-comunitare – INTRAFRAUD ” HOME/2012/ISEC/FP/C1/4000003843, coordonat de Inspectoratul General al Poliției Române

Obiectivul general al proiectului a avut ca scop creșterea nivelului expertizei autorităților de aplicare a legii în combaterea fraudelor intracomunitare și creșterea nivelului cooperării interinstituționale între agențiile de aplicare a legii din România și statele membre partenere (Ungaria și Olanda), Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate sa de partener în cadrul acestui Proiect a fost deosebit de onorat să se implice în realizarea unor activități importante din cadrul proiectului, respectiv:

- Participarea la vizitele de studiu organizate în cadrul Proiectului;
- Furnizarea unor contribuții în vederea elaborării ghidului „Investigarea fraudelor comunitare”;
- Participarea la activitățile de pregătire profesională prin lectorii care au participat la acest activități.

În cele cinci sesiuni de pregătire organizate au fost formați 204 experți în detectarea și investigarea fraudei intracomunitare dintre care: 15 procurori, 48 experți antifraud, 15 experți din cadrul ONPCSB, 4 profesori universitari, 102 ofițeri de poliție judiciară din cadrul Poliției de Investigare a Criminalității Economice, 10 experți din cadrul partenerilor din Olanda și 10 experți din cadrul partenerilor din Ungaria.

Activități finalizate la care au participat specialiști/reprezentanți din cadrul Oficiului

- Conferința de deschidere a proiectului – 1 persoana;
- **2 Vizite de studiu** în statele partenere pentru identificarea cadrului funcțional și a celor mai bune practici în cooperarea interinstituțională (câte un reprezentant al Oficiului în fiecare din cele două vizite de studiu, în Olanda și Ungaria) – activitate realizată – 2 experți;
- Ateliere de lucru pentru identificarea nevoilor de pregătire - activitate realizată /1 specialist ;
- **5 Activități de pregătire în grupe de 40 de persoane – 15 persoane**
- Grup de lucru pentru elaborare ghid – 2 persoane
- Conferința internațională/ Conferința de închidere a proiectului – 7 persoane.

Alte activități specifice cooperării interne cu autorități de aplicare a legii:

Strategia națională anticorupție²⁴ (SNA) pentru perioada 2012 – 2014, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 215/2012, cu documentele aferente (Inventarul măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare și Planul național de acțiune pentru implementarea Strategiei): OFICIUL are desemnat un reprezentant

²⁴ mecanism de cooperare la nivel național, care asigură implementarea recomandărilor formulate de Comisia Europeană în Cadrul raportărilor privind România aferente **Mecanismului de Cooperare și Verificare**, încorporând totodată recomandările specifice formulate în Evaluarea independentă privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2005-2007 și a Strategiei Naționale Anticorupție privind Sectoarele Vulnerabile și Administrația Publică Locală pe perioada 2008-2010 în România

permanent la nivelul *Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție* și experți pentru implementarea măsurilor specifice. OFICIUL a aprobat planul sectorial, care a fost publicat pe site-ul său (www.onpcsb.ro).

Grupul interministerial strategic (GIS) pentru creșterea capacității de acțiune a instituțiilor guvernamentale în prevenirea și combaterea criminalității ce se circumscrie amenințărilor în domeniul securității naționale, înființat prin Hotărârea de Guvern nr. 535/26.06.2014 publicată în Monitorul Oficial nr. 492 din 2 iulie 2015. Președintele OFICIULUI și reprezentanți desemnați din structurile de specialitate au participat la lucrările și activitățile specifice GIS, pentru prevenirea și combaterea macrocriminalității ce afectează siguranța cetățeanului și funcționarea instituțiilor publice.

În concordanță cu prevederile legislației naționale specifice domeniului, precum și cu cele ale Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, analiza riscurilor privind derularea pe teritoriul național a unor activități de finanțare a terorismului se realizează la nivelul unui grup de lucru, subsumat **SNPCT (Sistemul Național de Prevenire și Combatere a Terorismului)**, din care fac parte, în afara SRI și a Unității de Informații Financiare (ONPCSB), alte structuri de aplicare a legii, precum și servicii ori structuri departamentale de informații.

INSTRUIREA ENTITĂȚILOR RAPORTOARE

În baza prevederilor din Legea nr. 656/2002, republicată cu modificările și completările ulterioare, OFICIUL a continuat relația de cooperare cu entitățile raportoare, precum și cu autoritățile de supraveghere prudențială și structurile de conducere ale profesiilor liberale, prin organizarea sesiunilor periodice de instruire. În acest sens a fost elaborat *Planul de instruire pentru anul 2015*, în baza căruia au fost organizate seminariile pentru reprezentanții entităților raportoare, ca o parte componentă a politicii de cooperare între sectorul public și sectorul privat, promovată de OFICIU în ultimii ani, politică care urmărește dezvoltarea activităților de conștientizare a entităților raportoare, prin implementarea activităților de formare profesională.

Astfel, au fost organizate **32 seminariile de instruire pentru entitățile raportoare, la care au luat parte aproximativ 1410 persoane**. Desfășurarea acestor seminariile a avut loc cu sprijinul autorităților de supraveghere prudențială și al asociațiilor profesionale, respectiv: Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Bursa de Valori București, Asociația Română a Băncilor, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, Uniunea Națională a Barourilor din România, Camera Consultanților Fiscali din România, Camera Auditorilor Financiară din România, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Asociația Societăților Financiare din România – A.L.B., Asociația Cazinourilor din România, Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România, Asociația Profesională a Agenților Imobiliari din România etc.

Categoriile de entitati raportoare instruite	An							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Instituții de credit	12	9	3	5	2	2	2	4
Instituții financiare nebancale	5	3	2	2	4	2	1	2
Societati de asigurări si reasigurări	2	7	3	2	2	1	0	1
Cazinouri	1	3	1	1	1	1	2	0
Casa de schimb valutar	2	1	2	2	0	0	1	2
Asociații si fundații	2	2	1	0	0	0	0	2
Societăți de transfer rapid de bani	1	1	3	0	0	0	1	0
Notari publici	1	1	3	1	1	1	2	2
Avocați	1	2	3	2	2	1	0	2
Persoanele fizice și juridice care acordă consultanță fiscală sau contabilă	3	1	3	2	0	1	0	2
Agente imobiliari	1	2	1	0	2	1	0	2
Societățile de servicii de investiții financiare	0	2	1	2	2	1	0	1
Societățile de fonduri de pensii private	0	3	1	2	2	0	0	0
Experții contabili și contabilii autorizați	0	2	3	2	2	1	2	2
Prestatori de servicii de plata	0	0	0	0	0	0	3	3
Auditori financiari	0	0	0	0	0	1	3	7

Menționăm că, în conformitate cu Planurile de instruire aprobate pentru anii 2013-2015, Oficiul a organizat **62 instruirii de specialitate pentru toate categoriile de entități raportoare prevăzute la art. 10 din Legea nr.656/2002**. Planurile de instruire anuale au fost aprobate de conducerea O.N.P.C.S.B și sunt postate pe site-ul ONPCSB, www.onpcsb.ro.

ÎNTÂLNIRI CU AUTORITĂȚILE DE SUPRAVEGHERE/ASOCIAȚIILE DE PROFIL:

Aplicarea Strategiei operaționale a Oficiului pentru intervalul 2013-2016: obiective strategice „Creșterea transparenței și a nivelului de rezistentă al sectorului financiar și non-financiar românesc la diferitele forme de manifestare ale criminalității și Creșterea calității informațiilor financiare pe care le primește Oficiul.

Reuniuni de lucru cu reprezentanții autorităților de supraveghere prudențială/asociații de profil

Obiective prioritare:

- Analiza modului în care entitățile raportoare, așa cum sunt definite acestea de Legea nr.656/2002 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, în special cele din sectorul financiar, își asumă responsabilitățile de informare a Oficiului cu privire la tranzacțiile suspecte de spălare a banilor sau finanțare a terorismului.
- asigurarea unei concepții unitare de interpretare și aplicare a legislației incidente în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- prezentarea unor studii de caz rezultate din activitatea de analiză derulată de O.N.P.C.S.B.;

<p>Banca Națională a României</p>	<ul style="list-style-type: none"> • asigurarea unei concepții unitare de interpretare și aplicare a legislației incidente în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului; • prezentarea unor studii de caz rezultate din activitatea de analiză derulată de O.N.P.C.S.B.; • prezentarea <i>Manualului dedicat procurorilor și investigatorilor</i>, elaborat de compania Visa.
<p>Camerei Auditorilor Financiar din România</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza draftului actualizat al Protocolului de cooperare ce urmează a fi încheiat între cele două instituții, în forma rezultată în urma acestor dezbateri. Această variantă a fost avizată de structurile de specialitate din cadrul ONPCSB. • Analiza Planului de instruire anual/ programarea sesiunilor dedicate auditorilor financiar în cele 2 semestre ale anului (București/alte orașe • activitatea de raportare a auditorilor financiar pentru îndeplinirea obiectivului principal al FIU Romania în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului; creșterea calității acestor rapoarte, atât prin activitatea de instruire, care se desfășoară anual cât și din punct de vedere tehnic, prin analizele periodice efectuate în comun privind problemele cu care se confruntă această profesie liberală, ținând cont de obligațiile de raportare ce revin membrilor C.A.F.R, în calitate de entități prevăzute la art. 10 lit. e din legea specială menționată mai sus. • analiza draft-ului de Norme remise Oficiului prin scrisoarea nr.8124/11.12.2015, inregistrata la ONPCSB sub nr.4659/11.12.2015
<p>Uniunea Națională a Notarilor Publici din România</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza incidenței Legii nr. 70 din 2 aprilie 2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea OUG nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, asupra activității notarilor publiciș • modificarea Normelor UNNPR cu referire la baza de date a clienților pe categorii de risc, monitorizarea acestora în funcție de riscul asociat. Draftul de norme cu aceste modificari va transmis Oficiului spre consultare în primul trimestru al anului 2016.
<p>Uniunea Națională a Executărilor Judecătorești</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza necesității încheierii unui Protocol de cooperare între ONPCSB și UNEJ • Programul de instruirii AML/CFT pentru experții evaluatori în anul 2015

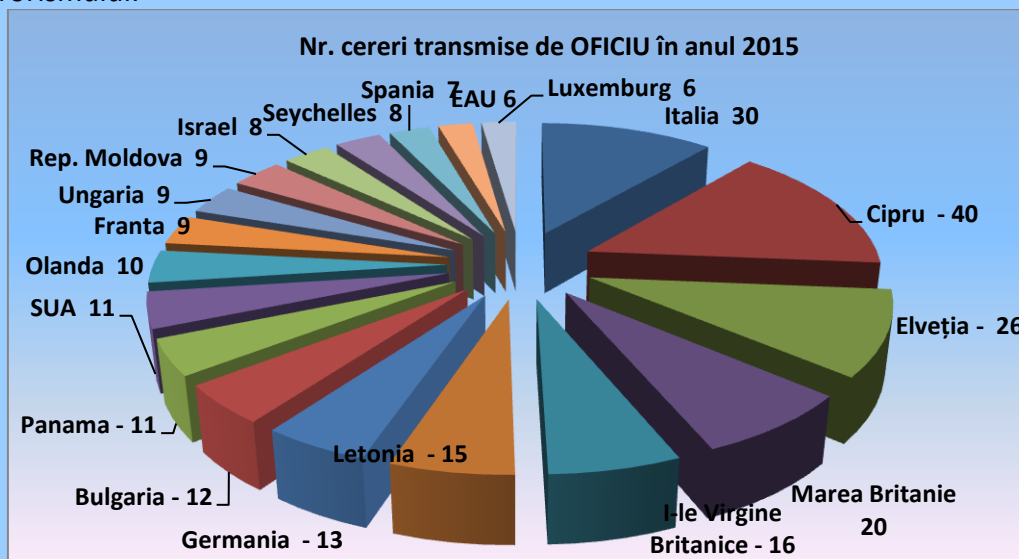
CONTRIBUȚIA LA EFORTUL GLOBAL DE COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

Schimbul de informații cu alte FIU-uri

Prin intermediul rețelelor de schimb de informații la care OFICIUL este conectat, *acesta are capacitatea de a face schimb de informații operativ cu peste 300 de unități de informații financiare*. În același timp, UIF-urile străine fac schimb de informații cu OFICIUL, contribuind în acest fel la creșterea valorii analizelor proprii. Totodată, instituția cooperează cu organizațiile internaționale în cadrul inițiativelor de cercetare și pentru schimbul de bune practici în materie, urmărind în permanență implementarea standardelor în domeniu.

Cererile de informații transmise de OFICIU în anul 2015

Pentru sprijinirea analizei operative, în anul 2015, OFICIUL a transmis un număr total de 361 cereri de informații către FIU-urile din străinătate. Din cele 361 de cereri de informații, s-au transmis cereri de informații cu privire la posibila implicare a persoanelor fizice și juridice în activități de combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului, către FIU-urile din Cipru (40 cereri), Italia (30 cereri), Elveția (26 cereri), Marea Britanie (20 cereri), Insulele Virgine Britanice (16 cereri), Letonia (15 cereri), Germania (13 cereri), Bulgaria (12), Panama (11 cereri), SUA (11 cereri), Olanda (10 cereri), Franta (9 cereri), Ungaria (9 cereri), Republica Moldova (9 cereri), Israel (8 cereri), Seychelles (8 cereri), Spania (7 cereri), Emiratele Arabe Unite (6 cereri), Luxemburg (6), etc. De asemenea, pentru prima oară s-a inițiat schimb de informații cu FIU-ul din Australia, Azerbaijan, Japonia, Macedonia, Malaezia, Mauritius, Mexic, Pakistan, Republica Dominicană, Senegal, Sierra Leone, Sri Lanka și Thailanda, stabilindu-se astfel noi relații de colaborare în lupta comună de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Conform procedurii operaționale pentru realizarea schimbului de informații, cererile au fost transmise în baza existenței unor suspiciuni cu privire la acțiunile desfășurate de persoane fizice și companii, care au indicat că proveniența unor fonduri intrate pe teritoriul țării noastre ar putea avea la bază comiterea unor infracțiuni. Astfel, *în cele 361 de cereri transmise în străinătate, au fost menționate tranzacții suspecte în care au fost implicate aproximativ 686 persoane fizice și 638 persoane juridice*.

Facem precizarea că, *în 352 din cele 361 de cereri transmise instituțiilor cu atribuții similare din străinătate s-a solicitat acordul de diseminare a informațiilor către autoritățile de aplicare a legii din*

România, partenerii externi furnizând, prin răspunsurile la cererile de informații, până la finele anului, un număr de 245 de acorduri de diseminare a informațiilor.

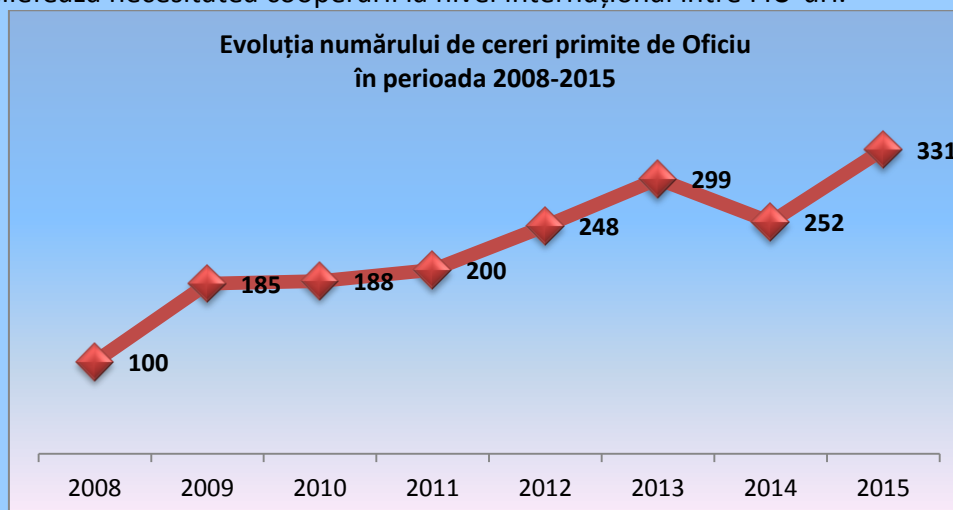
Din analizele efectuate în cadrul OFICIULUI, pentru o parte din aceste operațiuni suspecte au putut fi identificate anumite fapte de natură infracțională care ar putea fi generatoare de bani murdari.

În contextul menționat mai sus, subliniem faptul că din totalul de 361 cereri transmise în perioada ianuarie - decembrie 2015, până în prezent FIU-urile au răspuns la 337 de cereri, respectiv la peste 93% valoare procentuală. În general, OFICIUL a primit 70% din răspunsurile înaintate de FIU-uri, în mod operativ, (perioadă de 1-30 zile). Au existat și cazuri (30%) în care răspunsurile au sosit cu un grad de întârziere (perioade cuprinse între 2-3 luni sau mai mari de 3 luni), cazuri justificate obiectiv de partenerii din străinătate.

De asemenea, considerăm că *utilitatea răspunsurilor furnizate de partenerii străini poate fi apreciată ca fiind una pozitivă, având în vedere că din cele 337 de răspunsuri transmise OFICIULUI, de 245 de ori a fost acordat consimțământul de diseminare a informațiilor către autoritățile de aplicarea legii din țara noastră, marea majoritate a informațiilor având ca destinație Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.* Menționăm că din oficiu, la cerere și pe bază de reciprocitate, OFICIUL a acordat, la rândul său, în 14 cazuri, consimțământul de diseminare a informațiilor către FIU-urile din străinătate - autorităților competente de aplicare a legii din statele respective.

Cererile de informații primite de OFICIU în anul 2015

În cursul anului 2015, OFICIUL a primit de la FIU-urile din străinătate un număr de **331 cereri de informații**, înregistrându-se o creștere de aproximativ 31,34%, comparativ cu numărul de cereri primite în anul 2014, respectiv **252** de cereri de informații. Similar, *numărul persoanelor fizice și juridice care au făcut obiectul cererilor de informații a crescut în perioada de referință cu peste 1.150 de persoane.* Aceste cifre reliefează necesitatea cooperării la nivel internațional între FIU-uri.

Astfel, în anul pe care îl analizăm, OFICIUL a fost partenerul de colaborare, în ceea ce privește cererile de informații primite, pentru un număr de aproximativ 48 **Unități de Informații Financiare din străinătate.**

În conformitate cu procedura operațională privind realizarea schimbului de informații, în vederea soluționării celor 331 cereri de informații primite, în anul 2015, a fost efectuat un număr minim de 22.000 căutări în bazele de date la care OFICIUL are acces, pentru verificarea a 2.773 persoane fizice și juridice, înregistrându-se astfel o creștere a numărului persoanelor suspectate a fi implicate în operațiuni suspecte de spălare a banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism, atât pe teritoriul României, cât și pe teritoriul altor state, față de anul precedent când au fost analizate 1.609

persoane fizice și juridice. Dintre cele 2.147 persoane fizice despre care FIU-urile au solicitat informații, 458 au cetățenia română.

Rapoartele transfrontaliere primite de Oficiu în anul 2015

Folosind avantajele oferite de rețeaua FIU.NET, începând cu anul 2015, Oficiul primește și rapoarte transfrontaliere, respectiv rapoarte e-comerț (de ex. Paypal și Amazon), în îndeplinirea obligațiilor prevăzute de Legea 656/2002, republicată cu modificările ulterioare. Astfel, Oficiul a primit de la FIU Luxemburg un număr de 101 rapoarte transfrontaliere. Numărul persoanelor fizice și juridice care au făcut obiectul rapoartelor transfrontaliere a fost de 297, respectiv 281 persoane fizice și 16 persoane juridice.

RELAȚII BILATERALE

În conformitate cu prevederile art.²⁵ 7 alin. 4 din Legea nr. 656/2002, republicată cu modificările ulterioare, și în vederea desfășurării cu operativitate a analizelor financiare efectuate în cadrul OFICIULUI și obținerii informațiilor în timp real, instituția activează și pe plan internațional, în calitate de Unitate de Informații Financiare, realizând schimbul de informații, pe bază de reciprocitate sau din proprie inițiativă, cu instituțiile cu funcții asemănătoare din străinătate, prin rețeaua securizată globală a Grupului Egmont și rețeaua europeană FIU.NET²⁶.

Deși legea nu impune existența unui Memorandum de Înțelegere pentru ca schimbul de informații să poată fi efectuat, OFICIUL a pus permanent accentul, în strategia sa de acțiune, pe încheierea unor acorduri internaționale/memorandumuri de înțelegere în scopul consolidării cooperării bilaterale cu FIU-urile din alte jurisdicții.

Astfel, de la înființarea sa în anul 1999, OFICIUL a încheiat 56 de acorduri de schimb de informații cu unități de informații financiare, pentru a permite schimbul de intelligence financiar în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

În anul 2015, instituția a semnat o Declarație de cooperare cu Unitatea de Informații Financiare din Marea Britanie. Totodată, în cursul anului 2015 au fost deschise procedurile de negociere a unui acord cu o altă unitate de informații financiare.

Oficiul a urmărit să-și sporească contribuția la efortul global de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, prin cultivarea relațiilor bilaterale cu partenerii externi și prin participarea la evenimentele organizate de *organismele internaționale de profil*, precum Grupul de Acțiune Financiară Internațională, Grupul Egmont al Unităților de Informații Financiare, Consiliul Europei – Comitetul MONEYVAL, FIU.NET.

PARTICIPĂRI LA EVENIMENTE ALE ORGANISMELOR INTERNAȚIONALE DE PROFIL

<i>Ianuarie</i>	<ul style="list-style-type: none">• Întâlnirile Grupurilor de lucru și ale Comitetului Egmont, Berlin, Germania;• Întâlnirea Grupului de Experti pentru Prevenirea și Spălarea Banilor (EGMLTF) din cadrul Comisiei Europene, Bruxelles, Belgia;
<i>Februarie</i>	<ul style="list-style-type: none">• Întâlnirea Consiliului Partenerilor Proiectului FIU.NET, Haga, Olanda
<i>Martie</i>	<ul style="list-style-type: none">• Reuniunea Platformei UE a FIU-urilor, Bruxelles, Belgia;• Atelier dedicat finanțării terorismului ISIL, organizat de Platforma UE a FIU-urilor din cadrul Comisiei Europene, Bruxelles, Belgia;• Seminarul de instruire pentru evaluatorii ce vor participa la runda a-V-a de evaluare, eveniment organizat de Comitetul MONEYVAL, Dilijan, Armenia;• Întâlnirea de Consultare și Dialog cu Organizațiile Non-Profit și la Reuniunea Forumului

²⁵ Art. 7 alin. (4) din Legea nr. 656/2002 - Oficiul poate face schimb de informații, în baza reciprocității, cu instituții străine care au funcții asemănătoare și care au obligația păstrării secretului în condiții similare, dacă asemenea comunicări sunt făcute în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor sau a finanțării actelor de terorism.

²⁶ Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este membru al Grupului Egmont din luna mai 2000 și a devenit membru al Rețelei FIU.NET în anul 2004, urmare Proiectului PHARE Regional 2003-2005, derulat și implementat de Biroul FIU.NET, aflat în cadrul Ministerului de Justiție din Olanda.

	Consultativ al FATF cu sectorul privat organizate de FATF, Bruxelles, Belgia
<i>Aprilie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Seminarul comun UE - SUA privind combaterea finanțării terorismului Președinția UE, asigurată de Grecia și Guvernul Statelor Unite ale Americii, Roma, Italia; • Cea de-a 47-a Sesiune Plenară MONEYVAL, Strasbourg, Franța
<i>Mai</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cea de-a 5-a rundă de evaluare a sistemului CSB/CFT din Armenia, Yerevan, Armenia
<i>Iulie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Întâlnirea Consiliului Partenerilor Proiectului FIU.NET, Haga, Olanda • Vizita de studiu organizată la sediul Unității de Informații Financiare din Franța, Paris
<i>Septembrie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Workshop-ul pentru transpunerea în legislația națională a noilor reglementări UE privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Bruxelles, Belgia • Reuniunea pregătitoare cu delegația din Armenia, premergătoare dezbaterii raportului de evaluare Moneyval în domeniul CSB/CFT, Strasbourg, Franța • Cea de-a 48-a Sesiune Plenară MONEYVAL, Strasbourg, Franța
<i>Octombrie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reuniunea Grupului de Experți privind Spălarea Banilor și Finanțarea Terorismului, Bruxelles, Belgia • Conferința internațională – Evoluția tendințelor în combaterea corupției, spălării banilor și recuperării creanțelor în Europa, Praga, Republica Cehă • Întâlnirea Platformei UE a FIU-urilor, Bruxelles, Belgia
<i>Noiembrie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Reuniunea Grupului de Lucru pentru evaluarea supranațională a riscurilor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (S.N.R.A.), pe segmentul identificării riscurilor relaționate cu activitățile de finanțare a terorismului, Bruxelles, Belgia • Workshop-ul pentru transpunerea în legislația națională a noilor reglementări UE privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Bruxelles, Belgia • Conferința privind Combaterea Spălării Banilor proveniți din Activități de Corupție, Varșovia, Polonia • Seminarul de Instruire privind Combaterea Finanțării Terorismului, Budapesta, Ungaria • Cea de-a 7-a Conferință a Părților la Convenția privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infracțiunii și Finanțarea Terorismului, adoptată la Varșovia în data de 16 mai 2005 (CETS nr. 198), Strasbourg, Franța • Întâlnirea Consiliului Partenerilor Proiectului FIU.NET, Haga, Olanda
<i>Decembrie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul organizat de Academia Internațională de Poliție (ILEA) de la Budapesta, cu tema <<Tehnici de investigare a infracțiunilor financiare>>, Budapesta, Ungaria • Cea de-a 49-a Sesiune Plenară MONEYVAL, Strasbourg, Franța • Întâlnirea cu reprezentanții FIU-urilor din Uniunea Europeană, Amsterdam, Olanda

PROIECTE DE CERCETARE DERULATE LA NIVELUL ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE

Proiectul de analiză financiară al Grupului Egmont – în anul 2015, Oficiul a continuat activitatea în cadrul acestui proiect inițiat în 2013

♦ **Coordonator** - Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de membru al Grupului de Lucru Operațional al Grupului Egmont (perioada ianuarie 2013 – iunie 2015)

♦ **Scopul proiectului** - definirea conceptului și a procesului de “*analiză a informațiilor*” privind tranzacțiile suspecte de spălare a banilor și/sau terorismului și comportamentele persoanelor și entităților implicate, identificarea celor mai bune practici în realizarea analizei financiare și consolidarea Rețelei Operaționale, în concordanță cu standardele FATF și ghidurile Grupului Egmont,

♦ **Perioada** - ianuarie 2013 – decembrie 2014.

♦ **Componenta grupului de lucru** - *România*, Canada, Brazilia, Australia, Peru, Polonia, Republica Cehă, Germania, Belgia, Mexic, Federația Rusă, Taiwan, India, Coreea de Sud, Liban, Guernsey, Arabia Saudită, Spania, Franța, Estonia, Liechtenstein, Seychelles, Israel, Armenia, Insula Man.

Proiectul vizează identificarea celor mai bune practici în realizarea analizei financiare, pentru a întări cooperarea dintre FIU-uri și autoritățile de aplicare a legii (*en. Law Enforcement Agencies, LEA*) și de a consolida Rețeaua Operațională, în concordanță cu standardele FATF și ghidurile Grupului Egmont.

Proiectul „Cooperarea dintre FIU-uri și autoritățile de aplicare a legii” al Grupului Egmont

◆ Scopul proiectului:

- ◆ Identificarea punctelor forte și a impedimentelor în cooperarea efectivă dintre FIU-uri și autoritățile de aplicare a legii; și,
- ◆ Dezvoltarea bunelor practici și instrucțiunilor pentru cooperarea dintre FIU-uri și autoritățile de aplicare a legii și recomandări pentru depășirea impedimentelor identificate.

◆ Perioada – 2015 - 2017

◆ **Componența grupului de lucru – România, Elveția, Argentina, Bahrain, Bangladesh, Kazahstan, Malta, San Marino, Arabia Saudită, Sri Lanka**

IMPLEMENTARE PROIECTE CU FINANȚARE NERAMBURSABILĂ

Proiect FIU.NET intitulat „Consolidarea cooperării transfrontaliere dintre FIU-uri și partenerii lor

Obiectiv – extinderea la țările asociate UE: cele mai bune practici prin intermediul seminariilor de utilizatori și e-learning; statistici privind utilizarea aplicației match; armonizarea și întărirea FIU-urilor din UE prin intermediul noii tehnologii FIU.NET; eliminarea oricăror bariere existente între părți care ar putea tinge un circuit optim al fluxului de informații financiare în cadrul UE,

Parteneriat – 10 membri (inclusiv ONPCSB- FIU România),

Perioada de implementare – 2014- 2015 (2 ani),

Budget – 3.280.380,96 euro.

Perioada de derulare a proiectului s-a încheiat în anul 2015, iar raportul final urmează să fie aprobat de către Comisia Europeană.

CERERI DE ASISTENȚĂ TEHNICĂ

În contextul Raportului de evaluare a României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, realizat în cadrul celei de-a IV-a runde de evaluare a Consiliului Europei – Comitetul Moneyval și în vederea implementării Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și necesitatea realizării evaluării naționale pe bază de risc, pentru a îndeplini și criteriile prezentate în Recomandarea 1 FATF, Oficiul a solicitat Consiliului Europei sprijinul pentru realizarea unui proiect de asistență tehnică în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

În decembrie 2015, Unitatea de Cooperare în Domeniul Infraționalității Economice din cadrul Consiliului Europei, Direcția Generală Drepturile Omului și Statul de Drept, a acceptat solicitarea de asistență tehnică.

5. OFICIUL – INSTITUȚIE PUBLICĂ

RESURSELE INSTITUȚIEI

MANAGEMENTUL INFORMAȚIILOR ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIILOR

La nivelul OFICIULUI există un sistem informatic complex, care permite colectarea on-line, în condiții de siguranță, a raportarilor transmise de entitățile prevăzute de lege, încărcarea acestora în bazele de date și folosirea în cursul analizei specifice efectuate în cadrul instituției.

Instrumentele informatice folosite permit desfășurarea în bune condiții a activității, asigurând fluxuri separate pentru diferite categorii de informații, iar măsurile de securitate adoptate asigură un risc minim de accesare și folosire neautorizată a acestora.

Având în vedere ca întreg personalul OFICIULUI este autorizat să acceseze informații clasificate, periodic se organizează sesiuni de instruire, în scopul cunoașterii și respectării legislației în domeniu.

Pe parcursul anului 2015 nu s-au înregistrat cazuri de incompatibilitate ale persoanelor în ceea ce privește accesul la informații clasificate și nici incidente de securitate.

Având în vedere creșterea numărului atacurilor electronice împotriva instituțiilor publice, OFICIUL s-a alăturat proiectului implementat de Serviciul Român de Informații – Centrul Național CYBERINT, ce are ca scop protecția infrastructurilor IT&C de interes național, împotriva amenințărilor provenite din spațiul cibernetic.

EXECUȚIA BUGETARĂ

Bugetul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, aprobat pentru anul 2015 prin *Legea bugetului de stat pe anul 2015, nr.186/2014* și rectificat prin *Ordonanța Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015, nr.20/2015* și *Ordonanța de urgență a Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015 și unele măsuri bugetare, nr.47/2015* a fost în sumă de 11.898.000 lei, după cum urmează:

-lei-

Capitol	Denumire indicator	Program 2015 actualizat	Execuție 31.12.2015	Grad de utilizare (%)
50.00	TOTAL GENERAL	11.898.000	11.837.535	99,49
50.01	CHELTUIELI BUGET DE STAT	11.884.000	11.824.127	99,50
51.01	<i>Autorități publice și acțiuni externe, din care</i>	11.884.000	11.824.127	99,50
	-Cheltuieli curente, din care:	11.574.000	11.549.977	99,79
	-Cheltuieli de personal	10.709.000	10.698.592	99,90
	-Bunuri și servicii	742.000	732.809	98,76
	-Alte transferuri	22.000	21.756	98,89
	-Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	101.000	96.820	95,86
	-Cheltuieli de capital, din care:	310.000	307.867	99,31
	-Active nefinanciare	310.000	307.867	99,31
	-Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	-33.717	-
50.08	Fonduri externe nerambursabile	14.000	13.408	95,77
51.08	<i>Autorități publice și acțiuni externe, din care</i>	14.000	13.408	95,77
	-Cheltuieli curente, din care	14.000	13.408	95,77
	-Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	14.000	13.408	95,77

Execuția bugetară pe anul 2015 a fost de 11.837.535 lei, gradul de utilizare a creditelor bugetare la data de 31 decembrie 2015 fiind de 99,49 % din prevederile anuale aprobate instituției noastre.

În final am dori să menționăm faptul că, în perioada 31.08.2015 – 30.09.2015, Curtea de Conturi a României a efectuat, la Oficiu, o misiune de audit financiar cu tema „Auditul financiar al contului anual de execuție bugetară a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru anul 2014”.

În urma misiunii de audit financiar pentru exercițiul bugetar 2014, în Raportul de audit financiar, înregistrat sub nr.3588/30.09.2015, a fost exprimată o opinie fără rezerve. Totodată, prin certificatul de conformitate nr.3665/05.10.2015 a fost certificată conformitatea contului de execuție pe anul 2014, încheiat de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

RESURSE UMANE

Structura organizatorică a OFICIULUI cuprinde următoarele categorii de personal:

- ◆ Membrii Plenului OFICIULUI și personal de conducere,
- ◆ personal de specialitate format din analiști financiari,
- ◆ personal auxiliar de specialitate format din asistenți analiști,
- ◆ personal contractual care ocupă funcții specifice sectorului bugetar.

La sfârșitul anului 2015, numărul total al angajaților Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost de 105 persoane. În perioada de referință, angajații OFICIULUI au participat la o serie de programe de formare și dezvoltare profesională, respectiv: instruirea personalului de specialitate

- pe programe de instalare, configurare, administrare și exploatare a echipamentelor furnizate în cadrul proiectului nr. SMS 48723 intitulat „Sistem național de protecție a infrastructurilor IT&C de interes național împotriva amenințărilor provenite din spațiul cibernetic” și pe programe (SIENRO) privind procesarea, stocarea și transmiterea informațiilor clasificate în vederea schimbului de informații cu sistemul EUROPOL;
- pe implementarea practică a Sistemului de Control Intern Managerial în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- pe dobândire de competențe în domeniul investigațiilor financiare;
- pe atestare privind dobândirea cunoștințelor în domeniul Sistemului european de conturi,
- precum și autoinstruirea continuă.

ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN LA NIVELUL OFICIULUI

În anul 2015 în cadrul misiunilor de audit intern ale OFICIULUI s-a realizat auditarea domeniului achizițiilor publice și al angajării și utilizării creditelor bugetare, cel al resurselor umane și cel al cooperării interinstituționale și al relațiilor internaționale. În urma efectuării acestor misiuni de audit intern la structurile OFICIULUI, Compartimentul Audit Public Intern a dat asigurare de bună funcționare a structurilor, a oferit consiliere cu caracter informal, de tipul consultanței și al facilitării înțelegerii, în special pentru elaborarea Programului de dezvoltare a sistemului de control intern managerial pentru anul 2015, a Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și/sau dezvoltării sistemului de control intern/managerial, pentru gestionarea registrului riscurilor, raportarea stadiului de implementare a sistemului de control intern/managerial, în domeniul resurselor umane, a realizat evaluări și a formulat recomandări privind perfecționarea activităților entității, sistematizate pe principalele domenii auditate.

SISTEMUL DE CONTROL INTERN/MANAGERIAL LA NIVELUL OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

Începând cu data de 12 iunie 2015, conform prevederilor *Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 400/12 iunie 2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice*, la nivelul

ONPCSB, este stabilită prin Ordin al Președintelui Oficiului și funcționează *Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și/sau dezvoltării sistemului de control intern/managerial al ONPCSB.*

În perioada de referință s-au realizat următoarele activități:

- actualizarea registrului riscurilor având în vedere procedura de sistem *PS 01 – Managementul riscului*;
- revizuirea și actualizarea procedurii de sistem PS-00, Ediția II, Revizia 0 – *Realizarea procedurilor formalizate pe activități*;
- actualizarea Programului de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial al ONPCSB pentru anul 2015 (*actualizat în conformitate cu cerințele Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 400/12 iunie 2015*);
- s-au identificat, actualizat și inventariat: 7 obiective generale ale ONPCSB și 81 obiective specifice, 114 activități procedurabile inventariate, 114 de proceduri operaționale elaborate și aprobate prin Ordin al Președintelui ONPCSB, 131 de indicatori asociați obiectivelor și 62 de riscuri asociați obiectivelor și înregistrate în Registrul riscurilor
- a fost transmisă *Situația centralizatoare semestrială privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial în cadrul ONPCSB (iunie 2015)* către Secretariatul General al Guvernului.

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ÎN CADRUL OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

- activități specifice:

- evaluare a riscurilor aferente posturilor din cadrul ONPCSB de către un furnizor de servicii specializat;
- elaborarea *Planului de prevenire și protecție al ONPCSB privind activitatea de securitate și sănătate în muncă pentru anul 2015*;
- actualizarea instrucțiunilor proprii ale ONPCSB pentru fiecare categorie de posturi
- actualizarea fișelor de post din perspectiva securității și sănătății în muncă;
- instruirea periodică și anuală a salariaților ONPCSB în domeniul securității și sănătății în muncă;

DECLARAREA AVERILOR ȘI DECLARAREA CONFLICTELOR DE INTERESE ÎN ANUL 2015

În conformitate cu prevederile Legii nr. 144/2007, în anul 2015, la nivelul ONPCSB, toate persoanele care au obligația depunerii declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese au fost informate cu privire la aceste prevederi și au efectuat această activitate. Declarațiile au fost înregistrate în registrele speciale și postate pe site-ul instituției www.onpcsb.ro. De asemenea, declarațiile au fost transmise instituțiilor abilitate în acest sens, conform legii. În anul 2015 nu există nicio persoană care să fi avut obligația declarării averii și intereselor care să nu fi făcut acest lucru și nu există sesizări ale Agenției Naționale de Integritate care să fi semnalat încălcări ale prevederilor legale. Toate declarațiile au fost depuse în termenul stabilit de lege și nu au fost înregistrate persoane aflate în stare de incompatibilitate sau conflict de interese.

De asemenea, având în vedere prevederile art. 26 alin (17) din Legea nr. 656/2002 *pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, republicată* („Personalul angajat al Oficiului nu poate ocupa niciun post sau nu poate îndeplini vreo funcție în cadrul niciuneia dintre persoanele juridice prevăzute la art. 10 în același timp cu activitatea de salariat al Oficiului”), la nivelul ONPCSB, s-a creat o modalitate prin care să fie identificate posibile incompatibilități și eventuale incidente de integritate. Aceasta constă în depunerea unei declarații pe proprie răspundere privind aplicarea prevederilor menționate mai sus de către toate persoanele din cadrul ONPCSB care nu depun declarație de interese conform legii.

6. OFICIUL – DIRECȚII STRATEGICE:

În anul 2016, activitatea OFICIULUI va urmări îndeplinirea obiectivelor stabilite prin **Strategia²⁷ Operațională a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru intervalul 2013 – 2016**, liniile de acțiune fiind dedicate atingerii măsurilor înscrise în Planul de acțiune pentru aplicarea Strategiei, accentuând elementele care sunt de natură să asigure interoperabilitatea cu celelalte instituții implicate în combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, în special P.I.C.C.J., urmărindu-se finalitatea practică, respectiv sancționarea vinovaților, recuperarea prejudiciilor create prin săvârșirea de infracțiuni economice, precum și confiscarea produsului infracțiunilor, dar și descurajarea, prevenirea săvârșirii unor fapte ilicite. Acest obiectiv este esențial pentru OFICIU în actualul context economic, informațiile privind stabilitatea sistemului financiar fiind un element important pentru procesul decizional al potențialilor investitori.

Consolidarea poziției instituției, precum și creșterea performanței instituționale, având în vedere că este principalul furnizor de intelligence financiar din România , prin:

- dezvoltarea unor mecanisme flexibile și eficiente de schimb de informații;
- elaborarea unor produse de intelligence financiar de calitate și relevante pentru beneficiari.
- dezvoltarea unor sisteme și procese eficiente de colectare a informațiilor financiare din sectorul financiar și non financiar;
- asigurarea unui feedback permanent către sectorul financiar și non-financiar în legătură cu relevanța informațiilor transmise Oficiului.

Ținând cont de acțiunile recomandate incluse în Raportul de Evaluare al României și pentru implementarea prevederilor Directivei a 4-a de CSB, în anul 2015, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a solicitat Consiliului Europei asistența sa în demararea unui proiect de asistență tehnică în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. În Decembrie 2015, Șeful Unității de Cooperare în Domeniul Infracționalității Economice din cadrul Consiliului Europei, Direcția Generală Drepturile Omului și Statul de Drept, a informat Oficiul cu privire la acceptarea realizării acestui proiect de asistență tehnică.

Pentru a demara proiectul de asistență tehnică Unitatea de Cooperare în domeniul Infracționalității Economice va organiza în anul 2016, o misiune on-site în România pentru a identifica nevoile principalelor instituții cu atribuții în domeniul CSB/CFT.

În cadrul proiectului de asistență tehnică, România va elabora, printre altele următoarele:

- Transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 849/2015²⁸ și a Regulamentului (UE) 2015/847²⁹. În acest sens este necesară strânsa cooperare cu celelalte instituții competente: Ministerul Justiției, Banca Națională a României, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul Român de Informații, Ministerul Afacerilor Interne, concretizată prin întâlniri de lucru, ori de câte ori situația o impune;
- evaluarea națională a riscurilor în domeniul CSB/CFT.

Totodată, în anul 2016, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor va fi angrenat și în procesul de modificare și actualizare a legislației europene în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului. Menționăm că în decembrie 2015, Comisia Europeană a propus o

²⁷Strategia Operațională a ONPCSB pentru intervalul 2013 – 2016 împreună cu Planul de acțiune au fost aprobate în luna aprilie 2013, la nivel de Viceprim-ministru și sunt publicate pe site-ul Oficiului – www.onpcsb.ro (secțiunea Programe/strategii)

²⁸ privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (...);

²⁹ privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006;

Directivă privind combaterea terorismului care incriminează finanțarea terorismului și finanțarea recrutării, a formării și a deplasărilor în scopuri teroriste. Comisia a propus noi modalități de a împiedica utilizarea abuzivă a sistemului financiar în scopul finanțării terorismului.

Una dintre prioritățile FIU România va fi reprezentată și de susținerea și cooperarea cu forurile internaționale în vederea realizării proiectelor de interes în domeniul CSB/CFT.

O altă axă de acțiune pe care este necesar să se orienteze OFICIUL în anul 2016, este aceea a susținerii constante a unei calități ridicate a analizei lucrărilor și a operativității realizării acestora, contribuind la întărirea sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

De asemenea, se dorește instruirea personalului Oficiului în noile prevederi specifice domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, în ceea ce privește legislația fiscală-contabilă și vamală, dar și în ceea ce privește riscurile la care România este expusă din perspectiva activităților de finanțare a terorismului, cu incidență asupra tranzitului luptătorilor teroriști străini și a emigranților, în Europa și în Orientul Mijlociu.

OFICIUL, în anul 2016, își propune să întărească, să dezvolte și să consolideze schimbul de informații cu FIU-urile din străinătate, utilizând rețelele securizate în vederea realizării schimbului de informații (ESW, FIU.NET, etc.) și prin încheierea de Memorandumuri de înțelegere/acorduri/declarații de cooperare.